

Företagsekonomiska institutionen
EKONOMIHÖGSKOLAN VID
LUNDS UNIVERSITET

FEKP01
Magisteruppsats
Juni 2008

**Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora
företag
- vilka är revisorernas tankar om dess påverkan**

Handledare:
Anne Loft
Pernilla Broberg

Författare:
Jennie Andersson
Rosalie Heiskanen
Ida Karlsson

Sammanfattning

Uppsatsens titel:	Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag - vilka är revisorernas tankar om dess påverkan
Seminariedatum:	9 juni, 2008
Ämne/kurs:	FEKP01, Magisteruppsats Redovisning och revision, 15hp
Författare:	Jennie Andersson, Rosalie Heiskanen, Ida Karlsson
Handledare:	Anne Loft och Pernilla Broberg
Fem nyckelord:	Revisionspliktens avskaffande, små- och medelstora företag, revisorsprofession, jämförelse, revisorer

Syfte: Uppsatsens syfte är att få övergripande insikt i revisorers åsikter gällande avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag. Vidare ämnar vi analysera revisorernas attityd till den förändring som avskaffandet kommer att resultera i och jämföra denna med professionens, staten och Danmarks attityder. Analysen kommer att resultera i en förklaring av orsakerna till revisorernas inställning.

Metod: Vi använder oss av en abduktiv samt deskriptiv ansats. Vi samlar in empiri genom kvalitativa intervjuer som är semi-strukturerad och utifrån empirin når vi sedan slutsatser.

Teoretiska perspektiv: Vårt teoretiska perspektiv är skapat utifrån teoretiska perspektiv av Thomas Brante, Chris Carter, David Flint, Terry Johnson, Keith MacDonald och Talcott Parsons gällande profession. De teoretiska perspektiven antyder att revisorer borde vara negativa till revisionspliktens avskaffandet för små- och medelstora företag

Empiri: Vi utför kvalitativa intervjuer med sex respondenter, varav fem godkända revisorer och en respondent från FAR SRS.

Resultat: Resultatet av uppsatsen överensstämmer inte med hur resultatet borde bli enligt professionsteorin. Enligt teorin borde revisorer vara negativa till avskaffandet. Respondenterna är endast delvis negativt inställda till avskaffandet av revisionsplikten. En bidragande orsak till revisorernas inställning är att avskaffandet har fungerat bra i Danmark och således borde även fungera bra här.

Abstract

Title: Statutory Audit Exemption of Small- and Medium-size enterprises – what are the auditors’ opinions regarding the effect of the exemption

Seminar date: 9th of June 2008

Course: FEKP01, Master thesis in Accounting and Auditing, 15 Swedish credits (15 ECTS))

Authors: Jennie Andersson, Rosalie Heiskanen, Ida Karlsson

Advisor: Anne Loft and Pernilla Broberg

Key words: Statutory audit exemption, Small and Medium-size Enterprises (SMEs), audit profession, in comparison, auditors

Purpose: The purpose of this thesis is to obtain an overall view of auditors’ opinions regarding the exemption of small and medium-size enterprises from statutory audit. Further, we intend to analyze auditors’ attitude toward the change that the exemption will bring about and compare this with the attitudes of the profession, the government and Denmark. The analysis will bring forth an explanation of the reasons behind auditors’ attitude.

Methodology: Abductive and descriptive approaches have been used. We have collected empirics with help of qualitative interviews which are semi-structured. These empirics substantiate our conclusion

Theoretical perspectives: Our theoretical framework is produced out from the theoretical perspective of Thomas Brante, Chris Carter, David Flint, Terry Johnson, Keith MacDonald and Talcott Parsons about profession. Those theoretical perspective indicates that auditors should be negative to the statutory audit exemption of SME:s

Empirical foundation: We have conducted six interviews, five of them with auditors and one with an employee from FAR SRS.

Conclusions: The result of this thesis does not correspond with how the result should be according to the profession theory. The theory implies that the auditor should be negative to the exemption. However, the respondents are only partly negative to the audit exemption and one reason for this is that the exemption has gone well in Denmark and it is the expectation that it should work even in Sweden.

Förkortningar

ABL	Aktiebolagslagen
BFL	Bokföringslagen
DI	Dagens Industri
EU	Europeiska Unionen
FAR	Föreningen Auktoriserade Revisor
FAR SRS	Sammanslagning av FAR och SRS (organisationen för revisions- och redovisningsbranschen)
ISA	International Standard on Auditing
RN	Revisorsnämnden
RS	Revisionsstandard
SOU	Statlig Offentlig Utredning
SRS	Svenska Revisors Samfund
SÖG	Standard för översiktlig granskning
UC	Svenskt kreditupplysningsföretag
ÅRL	Årsredovisningslagen

Förord

Vi vill uttrycka vår tacksamhet till våra handledare, Anne Loft och Pernilla Broberg. Med deras hjälp och tålamod har vi kunnat slutföra denna uppsats. Vi vill också tacka samverkan av alla våra svaranden, Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson från CK Revisioner AB, Torsten Kullberg från Tönnerviks Horwath Revision, Per Hallberg från Sydkust Revision AB, Magnus Persson från Sydrev Revision & Redovisning AB och Lennart Iredahl från FAR SRS, som tog sig tid att svara på våra frågor och därmed hjälpte oss med den information vi behövde för att skriva denna uppsats.

Lund den 2 juni 2008

_____
Jennie Andersson

_____
Rosalie Heiskanen

_____
Ida Karlsson

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	1
1.1	PROBLEMDISKUSSION	3
1.2	FORSKNINGSFRÅGA	4
1.3	SYFTE	5
1.4	AVGRÄNSNINGAR	5
1.5	DISPOSITION	6
2	METOD	8
2.1	METODOLOGISKA ANGREPPSSÄTT	8
2.1.1	ABDUKTION	8
2.1.2	DESKRIPTIV ANSATS	9
2.1.3	KVALITATIV METOD	10
2.2	ARBETSGÅNG	10
2.2.1	TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	11
2.2.2	INTERVJUER	11
2.2.3	URVAL AV INTERVJUOBJEKT	12
2.2.4	URVAL AV INTERVJUFRÅGOR	14
2.3	DISKUSSION KRING VAL AV METOD	14
2.3.1	RELIABILITET	14
2.3.2	VALIDITET	15
2.3.3	INTERVJUAREFFEKT	16
2.3.4	KÄLLKRITIK	17
2.4	SAMMANFATTNING	18
3	REVISORSPROFESSIONEN	19
3.1	BAKGRUND	19
3.1.1	UTVECKLINGEN AV REVISIONSPLIKTEN	19
3.1.2	UTVECKLINGEN AV REVISIONSBRANSCHEN	20
3.2	DEFINITION AV PROFESSION SAMT PROFESSIONSTEORIN	22
3.3	HUR PROFESSIONEN AGERAR UTIFRÅN TEORIN	23
3.4	SAMMANFATTNING	25
4	REGELVERK	26
4.1	REDOVISNING	26
4.2	REVISION	27
4.3	REVISIONSPLIKT	28
4.4	INTRESSETER	29
4.5	SAMMANFATTNING	30

Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag
- vilka är revisorernas tankar om dess påverkan

5	DANMARK	31
5.1	DISKUSSIONER FÖRE AVSKAFFANDET	31
5.2	DISKUSSIONER EFTER AVSKAFFANDET	35
5.3	SAMMANFATTNING	37
6	REAKTION I SVERIGE	39
6.1	OFFENTLIG UTREDNING	39
6.2	DISKUSSION I MEDIA	45
6.3	SAMMANFATTNING	49
7	INTERVJUER	51
7.1	RESPONDENTER	51
7.2	SAMMANSTÄLLNING AV RESULTAT	53
7.3	REVISORERNAS STÄLLNING TILL AVSKAFFANDET AV REVISIONSPLIKTEN	54
7.4	SKATTEVERKET	56
7.5	OMSTRUKTURERINGAR	57
7.6	KONSULTATIONER OCH REDOVISNINGSTJÄNSTER	58
7.7	KONKURRENS	59
7.8	KOMBIUPPDRAG	60
7.9	DISKUSSION MED KLIENTER	61
7.10	JÄVSITUATIONER	62
7.11	REVISIONS- OCH REDOVISNINGSKOSTNADER	63
7.12	BLIR DET SOM I DANMARK?	64
7.13	RESPONDENTEN FRÅN FAR SRS	65
7.14	SAMMANFATTNING	66
8	REFLEKTION OCH SLUTSATS	67
8.1	DISKUSSION KRING FORSKNINGSFRÅGAN	67
8.1.1	HUR TROR REVISORERNA ATT DE KOMMER ATT PÅVERKAS?	68
8.1.2	VAD BASERAR REVISORERNA SINA ÅSIKTER PÅ?	72
8.1.3	JÄMFÖRELSE MELLAN REVISORERNAS, PROFESSIONENS, STATENS OCH DANMARKS ÅSIKTER GÄLLANDE REVISIONSPLIKTENS AVSKAFFANDE	74
8.1.4	SVAR PÅ FORSKNINGSFRÅGAN	76
8.2	STUDIENS TEORETISKA BIDRAG	77
8.3	REFLEKTIONER	78
8.4	FÖRSLAG TILL FORTSATTA STUDIER	79
8.5	SAMMANFATTNING	79
	KÄLLFÖRTECKNING	81
	LAGAR OCH FÖRORDNINGAR	81
	ARTIKLAR	81

Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag
- vilka är revisorernas tankar om dess påverkan

LITTERATUR	83
INTERVJUER	83
FÖRELÄSARE	84
INTERNET KÄLLOR	84
BILAGA	86

Figurförteckning

FIGUR 1 UPPSATSENS DISPOSITION	7
FIGUR 2 DEDUKTIV, INDUKTIV SAMT ABDUKTIV METOD	9
FIGUR 3 RESPONDENT ÖVERSIKT	13
FIGUR 4 SAMMANSTÄLLNING AV INTERVJUER.....	53

1 Inledning

Detta kapitel inleds med en skildring av ämnets bakgrund och tillhörande problem. Denna skildring utmynnar i vår problemformulering vilken i sin tur resulterar i forskningsfrågan och syftet med uppsatsen. Vi tar även upp de avgränsningar som vi har gjort i uppsatsen. Kapitlet avslutas sedan med en dispositionstabell över hela rapporten.

Europeiska Unionens (EU:s) långsiktiga mål är att bli den mest konkurrenskraftiga, dynamiska och kunskapsbaserade ekonomin i världen. För att uppnå detta ekonomiska mål utfärdas olika EU-direktiv och handlingsprogram för att stimulera småföretagandet i EU:s medlemsstater. Småföretagande är grunden för den europeiska ekonomin och behöver därför uppmuntrande genom skapande av ett småföretagsvänligt företagsklimat. Småföretags konkurrensmöjligheter stärks genom stimulans på nationell- och internationell nivå i form av förenklad lagstiftning samt minskning av företagets kostnader.¹

Avskaffandet av revisionsplikten är ett sätt att minska kostnader för småföretagens.² I fjärde och sjunde EU-direktiven finns undantagen som tillåter att medlemsstater ger dispens från lagstadgad revision för de små- och medelstora företagen.³ Den 14 december 2006 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare med uppgift att utvärdera huruvida små företag behöver revision samt analysera vilka konsekvenser olika intressenter får om revisionsplikten avskaffas.⁴ Den 3 april 2008 överlämnade utredaren ett delbetänkande, en så kallad statlig offentlig utredning (SOU 2008:32) om avskaffande av revisionsplikt för små företag, och resultatet av denna kommer att redovisas i september 2008.⁵

---

¹ European Commissions hemsida <http://ec.europa.eu>

² Direktiv 2006:96 s. 7

³ Direktiv 2006:96 s. 7

⁴ Direktiv 2006:96 s. 1

⁵ Regeringens hemsida <http://www.regering.se>

Inledning

I SOU 2008:32 tas positiva och negativa konsekvenser upp rörande avskaffandet av revisionsplikten. Enligt delbetänkandet innebär avskaffandet kostnadsbesparingar och ger företagen möjlighet att själv välja bland de tjänster som revisorn erbjuder. Det är svårt att evaluera utsträckningen av negativa konsekvenser eftersom dessa utgörs främst av revisorers rädsla att förlora sin monopolställning på revisionsmarknaden och därmed bli föremål för påtryckningar orsakade av förändringar.⁶ Utredningen bedömer att till följd av revisionspliktens avskaffande kommer revisorer att förlora en del av sin kundstock vilket leder till ett överskott av revisorer på marknaden. Det tar tid att balansera utbud och efterfrågan och på grund av detta bör revisorer vara flexibla och anpassa sig till de förändringar som avskaffandet kommer att föra med sig.⁷

De förändringar som förorsakas av avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag har redan upplevts av nästan alla stater inom EU med undantaget av Sverige och Malta, som ännu inte avskaffat revisionsplikten.⁸ I Danmark genomfördes avskaffandet år 2006⁹ med samma anledning som föreslås i SOU:n, det vill säga att minska de administrativa kostnaderna i små- och medelstora företag med 25 procent till år 2010.¹⁰ Det är dock osannolikt att den beräknade kostnadsbesparingen kommer att uppnås men det viktigaste är att företagen har möjlighet att själv välja frivillig revision eller annan granskning efter att revisionsplikten avskaffats.¹¹

Enligt SOU:n beräknas kostnadsbesparingen i Sverige uppgå till 5,8 miljoner kronor per år efter att avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag genomförts.¹² Avskaffandet av revisionsplikten har lett till stora diskussioner där avskaffandet dels framstår som en möjlighet för företagen, och dels som ett hot för intressenterna, beroende på vem det

---

⁶ SOU 2008:32 s. 264

⁷ SOU 2008:32 s. 25

⁸ SOU 2008:32 s. 153

⁹ SOU 2008:32 s. 308

¹⁰ SOU 2008:32 s. 154

¹¹ SOU 2008:32 s. 158

¹² SOU 2008:32 s. 250

Inledning

är som uttalar sig. Enligt artiklar i Dagens Industri (DI), där ämnet har diskuterats, leder avskaffandet av revisionsplikten till en ordentlig omställning i näringslivet vilket kommer att påverka revisorerna i stor utsträckning.¹³ Urban Bjergert från Skatteverket anser att avskaffandet av revisionsplikten kommer leda till att skattebasen kommer att erodera och det kommer också att leda till en sämre redovisning vilket kan resultera i fler skattemässiga fel.¹⁴

Vidare kommer kreditvärdigheten att minska vilket gör det svårare för företagen att få kredit och det kommer att ta längre tid vid beslutsfattandet i samband med kreditansökningar. På grund av olika konsekvenser som föreligger vid avskaffandet skall enligt FAR SRS avvecklingen ske i flera steg för att utvärdera omställningen å företagens intressenters vägnar.¹⁵

1.1 Problemdiskussion

I den offentliga utredningen samt i Dagens Industri diskuteras såväl positiva som negativa konsekvenser av revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag i Sverige. De konsekvenser som diskuteras i utredningen gäller olika intressenter såsom aktieägare, kreditgivare, Skatteverket samt andra myndigheter.¹⁶ SOU:n omfattar även möjliga konsekvenser för revisorer och revisionsbyråer. Enligt utredningen präglas avskaffandet av revisionsplikten till stor del av den oro som revisorerna känner då det genom avskaffandet är sannolikt att de förlorar sin monopolställning.¹⁷ Dessutom är revisorerna oroliga för att bli utsatta “för en hård konkurrens på en marknad i snabb förändring.”¹⁸ Enligt utredningen medför avskaffandet också en oklar framtid för små revisionsbyråer eftersom deras utvecklingsmöjligheter är begränsade.¹⁹

---

¹³ Lans 2008

¹⁴ Askåker 2008:1

¹⁵ Lans 2008

¹⁶ SOU 2008:32 s. 252 - 259

¹⁷ SOU 2008:32 s. 264

¹⁸ SOU 2008:32 s. 264

¹⁹ SOU 2008:32 s. 263

Inledning

När det gäller debatter framförda i Dagens Industri handlar diskussionerna i huvudsak om företagens intressenters synpunkter. Till dessa intressenter hör kreditgivare, företagare, Skatteverket och branschorganisationen föreningen auktoriserade revisorer (FAR SRS). Man kan samtidigt observera att revisorernas synpunkter i hela utvecklingsförloppet nästintill har glömts bort. Detta då det är ytterst sällan man ser något uttalande från revisorer utan endast andra intressenter såsom företagen och FAR SRS.

FAR SRS, som representerar professionen, är negativa till revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag. Detta då avskaffandet, enligt regeringens utredare Bo Svensson, innebär en genomgripande förändring. Denna förändring omfattar nästan 97 procent av de svenska aktiebolag vilka kommer att slippa lagstadgad revision. FAR SRS menar vidare att avskaffandet borde ske i flera steg med tanke på att den stora påverkan som förändringen kommer att få på de små revisionsbolagen då de främst har små- och medelstora företag som sina klienter.²⁰ Professionsteorin innebär att inom vissa yrken där det krävs specialkunskap, såsom revisorer, går de yrkesverksamma tillsammans i en grupp och agerar på skyddade marknader. Professionsteorin förutsäger att revisorerna är negativa till avskaffandet. Orsaken till detta är att revisorerna genom avskaffandet förlorar sin monopolställning på marknaden. Det är troligt att revisorerna även kommer att förlora sin status och sin prestigeställning.²¹ Genom denna uppsats ämnar vi fokusera på revisorerers synpunkter angående avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag för att se om de är negativa till revisionspliktens avskaffande, vilket professionsteorin antyder.

1.2 Forskningsfråga

Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på? Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?

---

²⁰ Brännström & Clemendtsen 2008

²¹ Carter 2007

1.3 Syfte

Uppsatsens syfte är att få övergripande insikt i revisorers åsikter gällande avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag. Vidare ämnar vi analysera revisorernas attityd till den förändring som avskaffandet kommer att resultera i och jämföra denna med professionens, statens och Danmarks attityder. Analysen kommer att resultera i en förklaring av orsakerna till revisorernas inställning.

1.4 Avgränsningar

Avskaffandet av revisionsplikt är ett brett och komplicerat ämne. Det berör olika intressenter såsom företagare, aktieägare, långgivare, myndigheter, hela revisorkåren med flera. Utifrån debatter i Dagens Industri samt i den offentliga utredningen angående avskaffandet har vi noterat och konstaterat att den nästintill uteslutande handlar om företagares, långgivares samt myndigheters synpunkter, vilket gör det ytterst viktigt att se på revisorernas synpunkter gällande avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag.

Inledning

1.5 Disposition

Problemdiskussion

FAR SRS, som representerar professionen, är negativa till revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora bolag. Professionsteorin förutsäger att revisorerna är negativa till avskaffandet. Med denna uppsats ämnar vi fokusera på revisorers synpunkter angående avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag för att se om de är negativa till revisionspliktens avskaffande, vilket professionsteorin antyder.

Forskningsfråga

Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på? Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?

Syfte

Uppsatsens syfte är att få övergripande insikt i revisorers åsikter gällande avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag. Vidare ämnar vi analysera revisorernas attityd till den förändring som avskaffandet kommer att resultera i och jämföra denna med professionens, statens och Danmarks attityder. Analysen kommer att resultera i en förklaring av orsakerna till revisorernas inställning.

Teori

Professionsteorin, (Brante Thomas 1988, Carter Chris 2007, Flint David. 1988, Johnson Terry 2002, MacDonald Keith 2007, Parsons Talcott 1939)

Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag
- vilka är revisorernas tankar om dess påverkan

Inledning

Danmark

Tankarna kring revisionspliktens avskaffande i Danmark före avskaffandet samt vad avskaffandet resulterade i.

↓

Sverige

Reaktionerna i Sverige gällande revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag.

↓

Metod

Kvalitativa intervjuer med fem godkända revisorer samt med en respondent från FAR SRS

↓

Reflektion & Slutsats

Reflektion och slutsats

Figur 1 Uppsatsens disposition

2 Metod

I detta kapitel ger vi en presentation av de metodologiska val som gjorts vid insamlandet av empiri till denna uppsats. Metoden är framställd för att på bästa sätt svara på forskningsfrågan "Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på? Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?"

2.1 Metodologiska angreppssätt

2.1.1 Abduktion

Argumentation kan genomföras på tre olika sätt, genom deduktion, induktion eller abduktion. Induktion innebär ett försök att dra slutsatser utifrån empiriska data, då man går från empiri till teori²² medan man genom deduktion använder teorin för att göra förutsägelser och därmed går ifrån teori till empiri.²³ Abduktion som är en kombination av de båda används vid åtskilliga fallstudier. Precis som vid induktion utgår man vid abduktion från empiriska data men abduktion ligger även nära deduktion då man inte utesluter föreställningar. Abduktion är inte bara en kombination av induktion och deduktion, utan även nya element tillförs. Abduktion inkluderar även förståelse och är en mer realistisk metod än induktion och deduktion då den är mindre enkelspårig och då det under forskningsprocessen sker en alternering mellan teori och empiri.²⁴

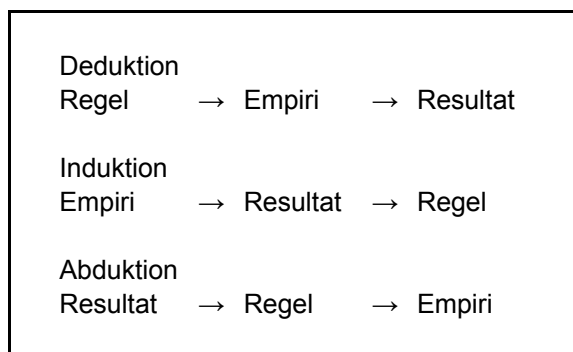
---

²² Lundahl, 1999 s. 40

²³ Lundahl, 1999 s. 40

²⁴ Alvesson & Sköldberg 1994 s. 42

Figur 2 Deduktiv, induktiv samt abduktiv metod²⁵

Vår uppsats lutar åt det induktiva hållet men är uttalat abduktiv då även den deduktiva sidan tas med. Vi anser att en abduktiv metod är att föredra vid besvarandet av vår forskningsfråga då vi ämnar nå förståelse för fenomenet vi studerar. Den deduktiva delen, utgörs av det teoretiska bidrag vi utgår från, vilket senare kombineras med vårt insamlade material från den empiriska undersökningen. Under processens gång studeras teori och empiri växelvis för att slutligen komma fram till ett svar på vår forskningsfråga ”Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på? Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?”

2.1.2 Deskriptiv ansats

Genom en deskriptiv studie kan man förklara och beskriva hur något är, till skillnad från vid en normativ studie, genom vilken man försöker förbättra något eller tala om hur något borde vara.²⁶ Vårt syfte är att få övergripande insikt i revisorers åsikter gällande avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag. Vidare ämnar vi analysera revisorernas attityd till den förändring som avskaffandet kommer att resultera i och jämföra denna med

²⁵ Alvesson & Skoldberg 1994 s. 42

²⁶ Artsberg 2005 s.31

professionens, statens och Danmarks attityder. Analysen kommer att resultera i en förklaring av orsakerna till revisorernas inställning. Med tanke på att vi inte har några normativa ambitioner med vår uppsats är vi deskriptiva i vårt val av metod.

2.1.3 Kvalitativ metod

Den kvalitativa undersökningens syfte är att exemplifiera och utifrån exempel dra slutsatser medan den kvantitativa undersökningen har som syfte att ge en beskrivning av verkligheten längs vissa variabler.²⁷ Kvalitativ metod är att föredra när vi ämnar belysa vårt problemområde. Vi tränger genom intervjuer djupare in i studiens problematik. Utifrån empirin vi erhåller genom de kvalitativa intervjuerna, försöker vi sedan nå slutsatser.

Kvalitativ metod kännetecknas av flexibilitet samt närhet till intervjuobjektet. Vanligtvis får man mycket information genom kvalitativa intervjuer men från ett mindre antal aktörer än vid kvantitativa intervjuer. En fördel med kvalitativa intervjuer är att de ger en helhetsbild av undersökningsobjektet.²⁸

2.2 Arbetsgång

I detta avsnitt presenteras studiens tillvägagångssätt och de datainsamlingsmetoder som används för att svara på forskningsfrågan ”Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på? Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?”

---

²⁷ Svenning 2003 s. 75 och 86

²⁸ Holme & Solvang 1997 s. 87

2.2.1 Tillvägagångssätt

På följande sätt ämnar vi genomföra studien:

1. Inledningsvis ger vi en bakgrund till problemet gällande revisionspliktens avskaffande. Med detta som grund avgränsar vi oss och formulerar en forskningsfråga som ligger till grund för studien.
2. Utifrån forskningsfrågan väljer vi ut de teorier som är mest relevanta för studien och professionsteorin är den teori som är mest applicerbar på problemet. För att tydliggöra diskussionen tar vi även hjälp av den svenska debatten i Dagens Industri samt hur synen på avskaffandet av revisionsplikten var i Danmark före avskaffandet samt vad avskaffandet resulterade i.
3. Därefter väljer vi ut lämpiga intervjuobjekt, främst godkända/auktoriserade revisorer från små revisionsfirmor men även en respondent från FAR SRS för att förstärka vår studie med Branschorganisationens synpunkter. Genom intervjuer med dessa respondenter ämnar vi samla ihop empiri som behövs vidare i vår analys.
4. Uppsatsen fulländas genom en grundlig analys av resultaten som framkommit ur intervjuerna. Utifrån den insamlade empirin och teorin svarar vi sedan på forskningsfrågan och lämnar ett teoretiskt bidrag.

2.2.2 Intervjuer

”Man kan särskilja olika intervjumetoder på sättet man ställer frågor och antecknar svaren på, [och] om intervjuerna är av direkt eller indirekt karaktär”.²⁹

---

²⁹ Svenning 2003 s. 105

Metod

Genom vår empiriinsamlingsprocess använder vi oss av kvalitativa semi-strukturerade intervjuer vilket innebär en ”kombination av en ostrukturerad intervju med en löst hållen överenskommelse med intervjupersonen om vad frågorna ska röra sig om.”³⁰ Ovanstående innebär att vi formulerar förutbestämda frågor, men dessa behöver inte följas till 100 procent utan såväl ordningsföljden på frågorna samt vilka frågor som ställs och hur de formuleras kan ändras under intervjuens gång.

Vi har huvudsakligen valt personliga intervjuer framför telefonintervjuer med tanke på att vi som undersökare genom personliga intervjuer får en god referens till svaren på grund av den personliga kontakten med respondenten.³¹ Samtliga tre författare kommer att medverka vid intervjuerna för att minska risken för eventuella missuppfattningar av respondentens svar. Två av oss kommer att anteckna medan en av författarna har som huvudsakliga uppgift att samtala med respondenten. Intervjuerna kommer även att spelas in på band för att vi skall få med oss all den information respondenten delar med sig.

De fem intervjuerna som hålls med godkända/auktoriserade revisorer kommer att vara personliga intervjuer medan den sjätte intervjun som hålls med en anställd på FAR SRS i Stockholm görs via telefon. Detta för att underlätta med tanke på det geografiska avståndet.

2.2.3 Urval av intervjuobjekt

Vi gör ett selektivt urval av vilka studieobjekt som skall medverka i vår kvalitativa undersökning och väljer därmed personer med rätt kvalifikationer, det vill säga auktoriserade samt godkända revisorer som arbetar på små revisionsfirmor i närområdet. De urvalskriterier vi utgår ifrån vid val av intervjuobjekt är:

- 1) Det skall vara godkända/auktoriserade revisorer
- 2) Revisorerna skall jobba på en liten revisionsbyrå.

---

³⁰ Bryman & Bell 2005 s. 363

³¹ Svenning 2003 s. 119

Metod

Vår definition på en liten revisionsbyrå är en byrå med mindre än 15 anställda totalt, varav mindre än 5 är godkända eller auktoriserade revisorer.

Vid val av intervjuobjekt använder vi oss av våra personliga kontakter och startar vår empiriinsamling genom att intervjua två revisorer som vi känner sedan tidigare. Därefter kontaktar vi revisorer runt om i närområdet som vi träffat ytligt under den tid vi varit verksamma i arbetslivet. Om vi därefter inte har fått kontakt med tillräckligt många intervjuobjekt kommer vi kontakta slumpmässigt valda små revisionsbyråer i närområdet.

Vi anser att intervjuer med fem revisorer är lagom för vår empiriska undersökning och att de ger oss den information som vi behöver vidare i uppsatsen för att möjligen kunna ge ett teoretiskt bidrag. Vi är dock medvetna om att intervjuer med ett större antal revisorer, 30-40 respondenter, hade lett till ett ännu tillförlitligare resultat. Vi har valt att komplettera dessa fem intervjuer med en intervju med en person anställd av FAR SRS och personligen är väl insatt i frågan om revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag i Sverige. Då vårt huvudsakliga fokus ligger på hur revisorerna tror att de kommer att påverkas av revisionspliktens avskaffande har vi valt att endast ha en respondent från FAR SRS, men samtidigt ser vi det som ett bra komplement till intervjuerna med revisorerna och ett lyft av vår empiriska undersökning.

Namn	Titel	Arbetsplats
Bengt Olsson	Godkänd revisor	CK Revisioner AB, Skurup
Yvonne Kvarnerup-Mårtensson	Godkänd revisor	CK Revisioner AB, Skurup
Torsten Kullberg	Godkänd revisor	Tönnerviks Horwath Revision i Malmö
Per Hallberg	Godkänd revisor	Sydskust Revision AB, Ystad
Magnus Persson	Godkänd revisor	Sydrev Revision & Redovisning AB, Ystad
Lennart Iredahl	Godkänd revisor	FAR SRS, Stockholm

Figur 3 Respondent översikt

2.2.4 Urval av intervjufrågor

Intervjufrågorna är formulerade för att på bästa möjliga sätt samla in information som behövs för besvarandet av första och andra delen av vår forskningsfråga ”Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på?”. Den tredje delen av forskningsfrågan ”Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?” ämnar vi istället besvara utifrån professionsteorin, diskussioner i media samt SOU:n.

Frågorna som vi ställt till våra respondenter berör revisorernas inställning till revisionspliktens avskaffande och om de tror att revisorerna kommer att påverkas av avskaffandet och i så fall på vilket sätt. Vi har även berört eventuell konkurrenspåverkan samt huruvida de har diskuterat ämnet med sina klienter. I Bilaga 1 kan frågorna ses i sin helhet.

2.3 *Diskussion kring val av metod*

2.3.1 Reliabilitet

Reliabilitet innebär att resultaten skall vara tillförlitliga.³² Hög reliabilitet uppnås när slumpmässiga och osystematiska fel undviks.³³ Man brukar säga att om inga förändringar sker i en population skall två studier med samma syfte och med samma metoder ge samma resultat.³⁴

Faktorer som kan påverka studiens reliabilitet är att fel slags frågor ställs vid intervjuerna eller att frågorna som ställt misstolkas av intervjuobjekten men även miljön där intervjun hålls samt intervjupersonens beteende påverkar reliabiliteten.³⁵

---

³² Svenning 2003 s. 68

³³ Esaiasson et al 2007 s. 70

³⁴ Svenning 2003 s. 67

Vi försöker höja vår studies reliabilitet genom att upprätta ett utförligt metodkapitel som ger en presentation av de olika metodologiska val vi gör samt vårt tillvägagångssätt för studien. Problematiken kring vår studies reliabilitet ligger främst i de kvalitativa intervjuerna och vi försöker lösa detta genom att utförligt förklara hur vi gör och varför vi gör det. Det är svårt för en annan forskare att utföra exakt samma semi-strukturerade intervjuer samt komma fram till samma slutsatser som vi gör, vilket gäller den externa reliabiliteten. Vi har för avsikt att försöka stärka den externa reliabiliteten genom att utförligt redogöra för hur vi fullföljer intervjuerna, och vi bifogar även frågorna som ställts till intervjuobjekten i bilaga 1. Den interna reliabiliteten bedömer vi som skäligen hög i vår studie då vi verkställer huvudsakligen personliga intervjuer och då samtliga tre författare medverkar vid samtliga intervjuer.³⁶

2.3.2 Validitet

Kopplingen mellan teori och empiri, att man verkligen mäter det som man avser att mäta, kallas validitet.³⁷ Det är många faktorer som skall stämma för att en studie skall avbilda verkligheten. Otydliga och luddigt formulerade intervjufrågor och intervjupersonens personliga värderingar och kroppsspråk kan påverka studiens validitet negativt.³⁸ Det är av stor betydelse att den empiriska grunden är korrekt för att det skall vara möjligt att dra generella slutsatser från studien.³⁹

---

³⁵ Svenning 2003 s. 68

³⁶ LeCompte & Goetz 1982

³⁷ Svenning 2003 s. 63

³⁸ Svenning 2003 s. 64

³⁹ Svenning 2003 s. 66

Hög validitet är lättare för oss att uppnå då vi gör en kvalitativ undersökning istället för en kvantitativ.⁴⁰

“Qualitative methods allows us to stay close to the empirical world. They are designed to ensure a close fit between the data and what people actually say and do. By observing people in their everyday lives, listening to them and talk about what is on their minds, and looking at the documents they produce, the qualitative researcher obtains first-hand knowledge of social life unfiltered through concepts, operational definitions, and rating scales”⁴¹

Vi försöker hålla validiteten hög i vår kvalitativa studie genom att ha en utmärkande röd tråd i såväl empiri- som teoriavsnittet. Vår avsikt är även att hålla validiteten hög genom fastställandet av intervjufrågor som är relevanta för besvarandet av forskningsfrågan.

2.3.3 Intervjuareffekt

Intervjuareffekt uppkommer då intervjuaren under den personliga intervjun påverkar respondentens svar i viss riktning. Detta kan ske genom att respondenten svarar i den riktning som intervjuaren upplevs premiera, genom minspel och kroppshållning. Ett annat exempel är då intervjuaren tolkar svaren felaktigt och därmed inte samlar in korrekt information från sin undersökning.⁴²

Visserligen kan intervjuareffekter vara ett problem vid personliga intervjuer, men det är vanligtvis inte ett stort problem enligt Esaiasson et al.⁴³ Vår uppfattning är att intervjuareffekt inte är något större problem i vår studie. Detta grundar vi på att vi genomför semi-strukturerade intervjuer där vi till hög grad håller oss till förutbestämda frågor samt att

---

⁴⁰ Svenning 2003 s. 63

⁴¹ Svenning 2003 s. 63

⁴² Svenning 2003 s. 120-121

⁴³ Esaiasson et al 2007 s. 267

samtliga tre författare medverkar vid alla intervjuer, vilket gör det lättare att behålla en opartisk intervjuteknik.

2.3.4 Källkritik

Källkritik är en uppsättning metodregler som används för att värdera sanningshalten och bedöma trovärdigheten i såväl påståenden om historiska förlopp och omständigheterna som nutida uppgifter om sakliga förhållanden.⁴⁴ Det förekommer fyra klassiska regler gällande källkritik genom vilka man kan bedöma sanningshalten i diverse påståenden. Dessa är äkthet, oberoende, samtidighet samt tendens.⁴⁵ Källkritik handlar inte enbart om att bedöma trovärdigheten i olika berättelser utan även om att bedöma hur berättelsernas sanningshalt kan vara påverkade av de förhållandena som förelåg i samband med att berättelserna tillkom.⁴⁶

Det är av högsta prioritet att källmaterialen är äkta och det är därmed viktigt att försäkra sig om att historierna ifråga faktiskt har skapats vid den tidpunkt, i det sammanhang och av de personer som det anges.⁴⁷ Oberoendekriteriet innebär att en berättelse skall berättas av en oberoende person för att ses som tillförlitlig. Berättelsen skall inte vara påverkad av yttre omständigheter.⁴⁸

Samtidighet är viktigt då det är väsentligt att det inte förflyter för lång tid mellan den inträffade händelsen och själva berättelsen, då risken för minnesfel och efterhandskonstruktioner ökar ju längre tiden går.⁴⁹ Slutligen är det viktigt att vara försiktig och uppmärksam på tendentiöst beteende hos berättaren, det vill säga att berättaren framhäver vissa saker samtidigt som han/hon döljer andra saker.⁵⁰

---

⁴⁴ Esaiasson et al 2007 s. 313

⁴⁵ Esaiasson et al 2007 s. 314

⁴⁶ Esaiasson et al 2007 s. 316

⁴⁷ Esaiasson et al 2007 s. 317

⁴⁸ Esaiasson et al 2007 s. 319

⁴⁹ Esaiasson et al 2007 s. 320

⁵⁰ Esaiasson et al 2007 s. 322

Genomgående vid uppsatsskrivandet är det betydande att vi är kritiska vid informations-samlandet, såväl vid intervjuerna som vid teoriinsamlingen. När det gäller sekundärdata är det särskilt viktigt att ha en medvetenhet och insikt i att felkällorna kan vara större än vid primärdata. Huvudregeln är att primärkällor, det vill säga förstahandskällor, är mer trovärdiga än sekundärkällor, även kallade andrahandskällor.

2.4 Sammanfattning

För att svara på forskningsfrågan som lyder ”Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på? Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?” på bästa sätt använder vi oss av en abduktiv och deskriptiv ansats. Under uppsatsens gång studeras teori och empiri växelvis och därmed är vår metod uttalat abduktiv. Vi samlar in empiri genom kvalitativa intervjuer med fem revisorer samt en respondent från FAR SRS och tränger genom dessa djupare in i problematiken. Vidare använder vi oss av professionsteorin genomgående vid analysen av de resultat som framkommer vid den empiriska undersökningen. Detta för att se om verkligheten överensstämmer med teorin.

Nästa kapitel avser revisorprofessionen. Där tar vi upp utvecklingen av revisionsplikten samt vad en profession innebär och hur den agerar.

3 Revisorsprofessionen

I detta kapitel ger vi en kort beskrivning av vad en profession är historiskt och idag, samt hur professionen agerar. Den teori vi använder oss av är professionsteorin.

3.1 Bakgrund

3.1.1 Utvecklingen av revisionsplikten

Revisionsplikt i Sverige reglerades i lag redan år 1895, då en revisor skulle granska räkenskaperna samt styrelsens förvaltning i alla aktiebolag.⁵¹ Samma år föreslogs auktorisation av revisorer i riksdagen och år 1899 bildades den första branschorganisationen, Svenska Revisorssamfund (SRS).⁵² År 1912 blev sex revisorer auktoriserade av Stockholms Handelskammare och sju år senare bildades en annan handelskammare för revisorer, Handelskamrarnas Centrala Revisorsnämnd⁵³ som på 1930-talet började godkänna granskningsmän.⁵⁴ År 1973 överfördes auktorisation av revisorer till Kommerskollegiet⁵⁵ och sedan år 1995 vidare till Revisorsnämnden (RN).⁵⁶ RN fick också uppgiften att godkänna revisorer och registrera revisionsbolag.⁵⁷ RN:s uppgifter idag är att granska och kontrollera att revisorer och registrerade revisionsbolag sköter en högkvalitativ revisionsverksamhet.⁵⁸ Om revisorer uppsåtligen åsidosätter sina skyldigheter skall detta prövas av RN som sedan fattar beslut om sanktioner mot revisorerna och revisionsbolaget.⁵⁹

---

⁵¹ SOU 2008:32 s. 71

⁵² FAR SRS:s hemsida <http://www.farsrs.se>

⁵³ FAR SRS:s hemsida <http://www.farsrs.se>

⁵⁴ SOU 2008:32 s. 71

⁵⁵ Kommerskollegiets hemsida http://www.kommers.se/templates/Standard_495.aspx

⁵⁶ Förordning 1995:666 1§ p 1

⁵⁷ Förordning 1995:666 1§ p 1

⁵⁸ Revisorslag 28§

⁵⁹ Revisorslag 3§ p. 3

Förutom auktorisation, registrering och tillsyn av revisorer är RN också ansvarig för att utveckla god revisorssed samt god revisionsd. ⁶⁰ Utvecklingen av god revisors- och revisionsd innebär att RN utfärdar uttalanden och allmänna råd som utgör vägledning med hänsyn till nationella och internationella förhållanden. ⁶¹ För att revisionsbranschen skall hålla sig ajour med det pågående utvecklingsförloppet har det skapats en svensk organisation för revisorer och rådgivare (FAR SRS). För att öka styrka och utveckla revisorsverksamheten slog sig FAR och SRS samman den 1 september 2006. Syftet var att företräda cirka 4 600 medlemmar och bilda affärsmässiga förutsättningar för branschen. ⁶²

3.1.2 Utvecklingen av revisionsbranschen

Utvecklingen inom revisionsbranschen sker till följd av omständigheter på nationell- och internationell nivå. Det började redan år 1895 när lagen från 1848 om aktiebolag ersattes av en ny lag om aktiebolag som innehöll bestämmelser om revision. År 1910 ersattes lagen från 1895 av en ny lag som infördes för att skydda aktieminoriteten. ⁶³ Enligt den nya lagen kunde aktieminoriteten utse en revisor som tillsammans med andra revisorer granskade företagets räkenskaper och styrelsens förvaltning. ⁶⁴ År 1944, efter den så kallade Kreugerkraschen, infördes en ny lag om aktiebolag ⁶⁵ vilken innehöll bestämmelser om granskning av företagets räkenskaper, bokföringskontroll samt tillsyn över förbud att förvärva eget kapital. ⁶⁶ Lagen innehöll också kravet att större företag skall ha minst en auktoriserad revisor. ⁶⁷ År 1970 infördes en ny lag för aktiebolag som ersatte lagen från 1944. Lagen innehöll bestämmelsen att samtliga aktiebolag med ett bundet eget kapital högre än en miljon kronor skall ha en kvalificerad revisor. Lagen innehöll även bestämmelser om att minst en

---

⁶⁰ Förordning 1995:666 1§ p 7

⁶¹ FAR samlingsvolymen del 1 s.458

⁶² FAR SRS:s hemsida <http://www.farsrs.se>

⁶³ Historiska Värdepappers hemsida <http://www.historiskavardepapper.press.se>

⁶⁴ SOU 2008:32 s. 71

⁶⁵ Historiska Värdepappers hemsida <http://www.historiskavardepapper.press.se>

⁶⁶ SOU 2008:32 s. 71

⁶⁷ Historiska Värdepappers hemsida <http://www.historiskavardepapper.press.se>

revisor skulle granska företagets årsredovisning, räkenskaper samt verkställande direktörens förvaltning.⁶⁸

Under 1970-talet ökade den ekonomiska brottsligheten markant. Mindre företag drabbades mest, vilket fick regeringen att erkänna att det var nödvändigt med revision i mindre företag för att förebygga och förhindra ekonomisk brottslighet.⁶⁹ I dagsläget skall det i ett aktiebolag finnas minst en revisor som skall granska företagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning.⁷⁰ Om revisorn finner att en styrelseledamot eller den verkställande direktören är skyldig till brott inom ramen för företagets verksamhet skall denne utan dröjsmål underrätta styrelsen om upptäckten.⁷¹ Efter meddelandet till styrelsen skall revisorn inom fyra veckor lämna sitt uppdrag och göra en anmälan om brottet till aktiebolagsregistret. Revisorn skall också ge en redogörelse till åklagaren gällande misstanken om brott och de omständigheter som utgör grunden för detta.⁷²

Nu har det kommit ett förslag som föreslår att små och medelstora aktiebolag skall slippa upprätta lagstadgad revision. Hädanefter är det endast företag som uppfyller minst två kriterier som är tvingade att genomföra lagstadgad revision. Kriterierna är följande: balansomslutning som uppgår till minst 41,5 miljoner kronor, nettoomsättning som uppgår till minst 83 miljoner kronor samt minst 50 anställda.⁷³ Vid avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag berörs inte bara de intressenter som använder sig av företagets redovisade finansiella information utan även revisorerna. För att förstå revisorers samt professionella revisorsorganisationens (FAR SRS) reaktion på avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag krävs det att man fördjupar sig i teorin om profession.

---

⁶⁸ SOU 2008:32 s. 72

⁶⁹ SOU 2008:32 s. 72 och 73

⁷⁰ ABL 9 kap 1 och 3 §§

⁷¹ ABL 9 kap 42 och 43 §§

⁷² ABL 9 kap 23 och 44 §§

⁷³ SOU 2008:32 s. 105

3.2 Definition av profession samt professionsteorin

Profession definieras av Chris Carter som institutionalisering av expertis, vilket innebär att personer med samma yrke eller expertis etablerar sig på ett konstruerat sätt i en viss grupp. Profession har följande egenskaper; en samling av abstrakt och specialiserad kunskap, en fackmans självbestämmanderätt över arbetsprocessen, självreglering av professionen, lagliga begränsningar till vem som kan utöva profession, tillsyn över revisorns arbete och revisorns fortsatta auktorisation, altruism, samt åtnjutande av hög status i samhället.⁷⁴

Professioner innehar en viktig position i vårt samhälle. Det är uppenbart att många av de viktigaste funktionerna i vårt samhälle i en betydande grad är beroende av en funktionell profession.⁷⁵ Dessa funktioner utgör kompetens till vissa specialiserade.⁷⁶ Gott utförande av expertis leder till att man blir erkänd för sin kunskap med pengar som direkt tecken på erkännande. Detta innebär att en profession är erkänd om den ger ekonomisk vinst. På grund av detta kan en expert känna tryck att utföra uppgifter även om det inte är i enlighet med vad ens kompetens kräver så länge det inte finns någon större risk att förlora sin professionella status. Professioner har dock en strukturell betydelse i samhället och har viktigare egenskaper än att enbart vara en källa för ekonomisk vinst.⁷⁷

En av professionens huvudegenskaper är den professionella kompetensen⁷⁸ och för att bli godkänd- eller auktoriserad revisor behöver man uppfylla särskilda krav. För att bli godkänd revisor krävs en kandidatexamen på 180 högskolepoäng med företagsekonomi som huvudämne samt 3 års kvalificerad praktik och revisorsexamen hos Revisorsnämnden. För att bli auktoriserad revisor krävs det en magisterexamen på 240 högskolepoäng med ekonomisk inriktning samt fem års kvalificerad praktik och högre revisorsexamen hos Revisorsnämnden.⁷⁹

---

⁷⁴ Carter 2007

⁷⁵ Parsons 1939 s. 457

⁷⁶ Parsons 1939 s. 460

⁷⁷ Parsons 1939 s. 463-464

⁷⁸ Parsons 1939 s. 460

⁷⁹ Revisorsnämndens hemsida <http://www.revisorsnamnden.se>

De flesta kvalificerade revisorerna är medlemmar i FAR SRS. Medlemmarna försäkras att de följer reglerna som är framlagda av FAR SRS och i utbyte främjar branschorganisationen medlemmarnas intressen genom att till exempel ge stöd till medlemmarnas yrkesutövning och affärsverksamhet.⁸⁰

Förslaget för avskaffandet innebär en genomgripande förändring och det omfattar, enligt regeringens utredare, Bo Svensson, nästan 97 procent av de svenska aktiebolagen som slipper att ha revision.⁸¹ FAR SRS försöker att förhindra avskaffandet och anser att det borde ske i flera steg eftersom den genomgripande förändringen kan leda till en stor oreda särskilt i små revisionsfirmor som i princip endast har små- och medelstora företag som sina kunder.⁸²

3.3 Hur professionen agerar utifrån teorin

FAR SRS:s negativa respons till avskaffandet är enligt Thomas Brantes tolkning av Talcott Parsons en normal reaktion av "self-collectivity", vilket betyder att man följer sitt egenintresse eller medlemmars intresse som en helhet.⁸³

"Self- collectivity" är ett beteendemönster av en egoistisk affärsman som endast tänker på sitt egenintresse och det är motsatsen till vad professionell altruism innebär eftersom en professionell sedvanligt tar hänsyn till andras intressen oavsett om det utgör en nackdel för en själv. Dessutom känner en professionell person sig moraliskt förpliktigad att fullgöra sina uppgifter med tanke på sina kunder eller klienter.⁸⁴ Emellertid försvagas begreppet professionell altruism och istället intensifieras fokuset på egenintresse vilket är följden av Adam Smiths "classical liberalism". Med Smiths skeptiska perspektiv blir tanken om

---

⁸⁰FAR SRS:s hemsida <http://www.farsrs.se>

⁸¹ Brännström & Clemendtsen 2008

⁸² Lans 2008

⁸³ Brante 1988 s. 121

⁸⁴ Parsons 1939 s. 458

dominans och monopolitisk professionell makt mera påtaglig.⁸⁵ Enligt Keith MacDonald och George Ritzer är det viktigt att skaffa en monopolistisk kontroll över ett bestämt område och sedan försöka att ta kontroll över en viss funktion.⁸⁶ Med revirtänkande borde naturligt sett även revisorer erfara avskaffandet negativt eftersom det utgör ett hot mot deras makt över revisionsfunktionen.⁸⁷

Även om avskaffandet av revisionsplikten innebär ett hot mot revisionsfunktionen och hela revisorkåren kan det dock inte undvikas och därför förbereder FAR SRS sina medlemmar. I detta syfte har en ny sektion för redovisningskonsulter bildats eftersom revisorers arbete i stor utsträckning kommer att förändras.⁸⁸ FAR SRS anser att det är revisionsplikten som ska avskaffas, inte själva revisionen, och istället uppmuntrar medlemmarna att anpassa sig till förändringen genom att meddela att små företag har mer nytta av en bra rådgivare än en revisor.⁸⁹ Enligt Margali Larson i *The Rise of Professionalism* tjänar det ett professionellt syfte att sträva till "collective mobility project".⁹⁰ Detta betyder att även om den lagstadgade revisionen i små- och medelstora företag avskaffas kan revisorer erbjuda små- och medelstora företag rådgivning. Revisorer kan också erbjuda andra enklare revisionstjänster såsom översiktlig granskning och en funktion som kallas för "compilation"⁹¹ eftersom revision anpassar sig till förväntade förändringar, det vill säga revision utformas i enlighet med vad klienterna behöver.⁹²

FAR SRS försöker att införa rådgivning som nytt expertisområde, över vilket revisorerna kommer att ha monopolistisk kontroll.⁹³ För att hålla kvar den monopolistiska kontrollen över rådgivning behövs det konkurrens. På grund av detta behöver revisorer institutionalisera

---

⁸⁵ Johnson 2002

⁸⁶ Carter 2007

⁸⁷ SOU 2008:32 s. 264

⁸⁸ SOU 2008:32 s. 263

⁸⁹ Balans nr 12 2007

⁹⁰ Carter 2007

⁹¹ SOU 2008:32 s. 262

⁹² Flint 1988 s. 13

⁹³ McDonald 2007

sin expertis som rådgivare genom att etablera sig i ett välstrukturerat område för att skaffa professionell status och prestige. Om rådgivning klassificeras som professionellt betyder det en förbättring av revisorers ekonomiska och sociala ställning. Därför innebär avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag att revisorerna kommer att förlora sin monopolställning av revision på marknaden. Detta borde revisorer uppfatta som negativt eftersom det inte endast är revisionsfunktionen som revisorerna kommer att förlora utan eventuellt även sin status och prestige. Försämrad status och prestige påverkar även revisorernas ekonomiska ställning negativt.⁹⁴

3.4 Sammanfattning

I detta kapitel har vi beskrivit revisionspliktens utveckling i Sverige. Vidare har vi beskrivit professionsteorin som vi kommer använda genomgående i uppsatsen för att besvara vår forskningsfråga och jämföra professionens åsikter med revisorernas.

I kommande kapitel ger vi en beskrivning av de regler och regelverk som revisorn använder i sitt arbete. Detta för att underlätta läsarens förståelse för vår studie. Vi kommer även att ge en kort beskrivning av de intressenter som företag har.

---

⁹⁴ Carter 2007

4 Regelverk

I detta kapitel kommer vi att beskriva de regler som finns vad gäller revision. Detta då det underlättar för läsaren att ta till sig studien. Vi inleder med att först beskriva redovisning, sedan revision och revisionsplikten. Vi avslutar sedan med en beskrivning av de intressenter som företagen har.

4.1 Redovisning

Alla aktiebolag, liksom alla övriga företag, är bokföringsskyldiga och därmed skall de följa de regler och rekommendationer som finns i bokföringslagen (BFL). I BFL 4 kap 1 – 2 § står det att bokföringsskyldigheten innebär att företagen ska följa god redovisningssed i sin redovisning. Företagets bokföring av affärshändelser skall ske löpande och det skall finnas verifikationer till alla dessa affärshändelser. Företaget skall även följa de regler som finns vad gäller arkivering och dokumentering.⁹⁵ Vid varje räkenskapsårs slut skall alla aktiebolag avsluta sitt bokslut med en årsredovisning.⁹⁶ Även i årsredovisningslagen (ÅRL) finns det regler för hur man skall genomföra sin redovisning. I ÅRL står det att bokslutet skall innefatta en resultaträkning och en balansräkning samt noter och förvaltningsberättelse.⁹⁷

Det är genom ett företags redovisning som intressenter får fram information om företagets ekonomiska och finansiella ställning. Den redovisningen som företaget gör brukar oftast delas in i två delar, dessa kallas för internredovisning och externredovisning. Företagets internredovisning riktar sig åt företagets egna intressenter såsom företagsledning och chefer. Internredovisningen används ofta som underlag för att fatta beslut. Externredovisningen är

---

⁹⁵ BFL 4 kap 1-2 §§

⁹⁶ BFL 6 kap 1 §

⁹⁷ ÅRL2 kap 1 §

den som utomstående intressenter, såsom banker och aktieägare använder sig av för att fatta sina beslut.⁹⁸

För aktiebolag gäller sedan att företagets redovisning skall granskas. Denna granskning skall ske av minst en kvalificerad revisor. Samma revisor skall sedan göra en revisionsberättelse samt skriva under denne berättelse och därmed intyga att han eller hon har kontrollerat företagets redovisning.⁹⁹

4.2 Revision

Revisionen görs av ett revisionsbolag efter att ett aktiebolag har slutfört sin redovisning. Revisionen verkställs efter att man har avslutat årets bokföring för att kontrollera företagets affärshändelser och se att dessa ger rättvisande bild.

I Sverige görs idag revision av alla aktiebolag, oavsett storlek. Det är granskningen av företagets bokföring och räkenskaper som är revisionens huvudområden. Den lagstiftning som finns i Sverige i dagsläget är mer omfattande än i flera andra länder då den även omfattar förvaltningsrevisionen för företaget. Enligt Thorell och Norberg så är det samhället som är företagets största intressent och detta utmärks genom de krav som finns på rapportering av skatter och brott.¹⁰⁰

Revisionen som genomförs av företaget görs av en extern och oberoende person som styrelsen utser och bolagsstämman godkänner. Enligt aktiebolagslagen (ABL) 10 kap 3 § är det styrelsens och verkställande direktörens (VD) förvaltning som skall granskas. Vidare granskas årsredovisning och bokföring för att se att den är upprättad enligt gällande regler

---

⁹⁸ Karlsson 1998 s.14

⁹⁹ ABL 9 kap 1 och 3 §

¹⁰⁰ Thorell och Norberg 2005 s. 4

och god redovisningssed. Om revisionen gäller ett moderbolag skall det även upprättas en koncernredovisning.¹⁰¹

Det är viktigt att revisorn upprättar revisionsberättelsen enligt god revisions sed och även själv arbetar för att detta skall uppnås. Att arbeta i enlighet med god revisions sed innebär att man följer de regler och lagar som finns för revisorer samt även de råd och rekommendationer som FAR SRS och revisorsnämnden ger ut.¹⁰² Efter att revisionen är genomförd så skriver revisorn en revisionsberättelse. Denna revisionsberättelse skrivs utifrån en mall som sedan anpassas efter varje företag. Om revisorn upptäcker brister i redovisningen skall revisorn notera detta i sin revisionsberättelse. Revisorn skall även yrka på om styrelse och VD skall beviljas ansvarsfrihet eller inte. Skulle det röra sig om brott skall detta anmälas till åklagare och bolagsstyrelse.¹⁰³

4.3 Revisionsplikt

I Sverige är i dagsläget, liksom tidigare nämnt, alla aktiebolag tvingade att ha en revisor. Detta oavsett om det är ett enmansföretag eller om det är ett börsnoterat företag med ett oändligt antal ägare och där styrelse och VD består av helt olika personer.¹⁰⁴

I EU:s fjärde bolagsdirektiv står det att små- och medelstora företag inte behöver ha en revisor som granskar deras bokföring och redovisning. Detta direktiv säger i grund och botten att alla aktiebolag skall ha en revisor som granskar men att det är upp till varje land om alla små- och medelstora företag skall tvingas att genomföra en revision.¹⁰⁵ Sverige är ett av de få länderna som fortfarande har revisionsplikt för små- och medelstora företag. I

---

¹⁰¹ ABL 9 kap 3 §

¹⁰² ABL 9 kap 3 §

¹⁰³ ABL 9 kap 33 och 34 §§

¹⁰⁴ ABL 9 kap 1 §

¹⁰⁵ Thorell & Norberg 2005 s. 9

Europa är det endast Sverige och Malta som fortfarande har revisionsplikt i små- och medelstora företag.¹⁰⁶

Plikten för små- och medelstora företag att ha revision togs bort i England redan 1993. Sedan England avskaffade revisionsplikten har gränsen för vad som räknas som små- och medelstora företag räknas upp tre gånger. Att gränsen uppräknats har medfört att allt fler företag räknas som små- och medelstora och därför slipper genomföra revision.¹⁰⁷

I Sverige finns det i dagsläget ungefär 200 000 aktiebolag. Av dessa är det endast 7 000 som enligt EU:s regler räknas som stora företag och därför är skyldiga att ha revision efter avskaffandet. Enligt Claes Norberg och Per Thorell är det ungefär 60 – 70 procent av företagen i England som har möjlighet att inte ha revision som väljer bort den. Således väljer mellan 30 och 40 procent av företagen att ha kvar frivillig revision.¹⁰⁸

Det kan och har diskuterats huruvida det är nödvändigt för små- och medelstora företag att genomföra revision då ägaren har full insyn i företaget och allt som händer och sker däri. Dock finns det fortfarande andra intressenter som kan ha intresse i att revision genomförs.¹⁰⁹

4.4 Intressenter

Syftet för företagen att ha revision är att externa investerare och andra intressenter skall få ta del av information som är tillförlitlig. Informationen som ges till investerare och intressenter skall vara korrekt, lätt att förstå, lätt att få tag i, vara begriplig samt aktuell vid utfärdandet. Anledningen till att intressenter och investerare skall få ta del av denna information är att de skall kunna fatta riktiga beslut om företaget.¹¹⁰

---

¹⁰⁶ SOU 2008:32 s. 169

¹⁰⁷ Thorell & Norberg 2005 s. 25

¹⁰⁸ Thorell & Norberg 2005 s. 5

¹⁰⁹ Thorell & Norberg 2005 s. 5

¹¹⁰ Thorell & Norberg 2005 s.37

I de flesta fall är det kreditgivare och ägare som använder sig av företagets reviderade årsredovisning. Kreditgivarna har ett stort intresse i företagets redovisning, vilket beror på att ägarna inte är ekonomiskt ansvariga i ett aktiebolag. Det innebär att banker och andra kreditgivare vill ha insikt i företagen som de lånar ut pengar och resurser till för att säkerställa att de får tillbaka det de har investerat. Aktieägarnas intresse har ungefär samma grund. Detta då aktieägarna vill säkerställa sitt sparande och investering i företaget. Då ett aktiebolag i vissa fall har många olika aktieägare och dessa aktieägare inte är insatta i företaget är det viktigt att de också får ta del av informationen så att aktieägarna själv kan ta beslutet huruvida de önskar att delta i ett projekt. Vidare skall de ha möjlighet att sälja sina aktier om de inte är tillfredställda med företagets agerande.¹¹¹

4.5 Sammanfattning

I detta kapitel har vi gett en beskrivning av reglerna gällande revision. Vi har vidare beskrivit de intressenter som företagen har, vilka även påverkas av revisionspliktens avskaffande.

I nästkommande kapitel kommer vi att beskriva åsikterna som framfördes innan och efter avskaffandet av revisionsplikten i Danmark.

---

¹¹¹ Thorell & Norberg 2005 s. 18

5 Danmark

Danmark avskaffade sin revisionsplikt den 1 januari 2006. I detta kapitel kommer vi att gå igenom de tankar som fanns då. Vi kommer även att skildra vad som har hänt efter avskaffandet och hur man ser på det. Vi valde att göra en jämförelse med Danmark, då Sverige och Danmark är två länder som är lika varandra i många avseenden vilket gör det sannolikt att resultaten kommer att bli snarlika.

5.1 Diskussioner före avskaffandet

Före revisionspliktens avskaffande i Danmark hade man följande tankar och argument till varför revisionsplikten skulle tas bort. Orsaken till varför man i Danmark valde att avskaffa revisionen är samma som i Sverige, man ville att de administrativa bördorna för små- och medelstora företag skulle minska med 25 procent fram till år 2010. Orsaken till avskaffandet var den lag, L 50, som danska Folketinget antog i mars 2006 i vilken det står att små- och medelstora företag inte är skyldig att ha revision.¹¹²

I Danmark upprättades det en rapport av Erhvervs – og Selskabsstyrelsen om revisionspliktens avskaffande för det som i Danmark beskrevs som B – virksomheder. B – virksomheder är små aktieföretag som inte uppnår två av de tre nedanstående kriterier två år i rad. Denna rapport upprättades i syfte att se vilken betydelse som revisionsplikten hade för att upprätthålla den kvalitet och trovärdighet som fanns i årsredovisningarna. Med utgångspunkt ur denna rapport kom man i Danmark fram till att revisionsplikten skulle avskaffas.¹¹³

---

¹¹² SOU 2008:32 s. 154

¹¹³ SOU 2008:32 s. 155

I förslaget som togs fram av Erhvervs – og Selskabsstyrelsen sattes gränsbeloppen till följande belopp efter de gränser som finns i det fjärde bolagsdirektivet.¹¹⁴

- Nettoomsättning på cirka 58 miljoner DKR
- Balansomslutning på 29 miljoner DKR
- Anställda fler än 50 stycken

Reglerna som har beskrivits ovan gällde inte för företag av typen holdingbolag (agerar som aktiebolag och är delägare i andra företag). Inte heller gällde det för företag där företaget eller företagets ägare hade gjort sig skyldiga till någon form av bokförings- eller skattebrott. Om det hade förekommit väsentliga fel i företagets bokslut så skulle företaget vara skyldigt att ha revisor året efter och i vissa fall de två nästkommande åren.¹¹⁵ Detta innebar att om företaget eller dess ägare hade gjort något fel som uppmärksammades så skulle företaget tvingas att ha revision, som sanktion för att felen inte skulle uppkomma igen.

Omkring 93 procent av de danska företagen beräknades hamna i ovanstående kategori. De flesta av företagen är enmansbolag med ett fåtal eller inga anställda där ägare och företagsledningen är samma person. Det är, främst, för dessa företag som revisionskostnaderna är av stor betydelse. Totalt uppskattades revisionskostnaderna för dessa små företag i Danmark att uppgå till 1,7 miljarder danska kronor. Det innebar en kostnad på i genomsnitt 10 000 danska kronor per företag. Dessutom beräknades att revisionskostnaderna kommer att stiga med omkring 20 – 30 procent till följd av nya och mer komplicerade regler.¹¹⁶

Även om företagen inte är skyldiga att upprätta revision måste de upprätta en årsredovisning och företagsledningen är även efter avskaffandet skyldiga att se till och försäkra sig om att företaget upprättar en bra och hållbar bokföring. Det är dessutom ledningen som är

---

¹¹⁴ SOU 2008:32 s. 155

¹¹⁵ Skough, 2007

¹¹⁶ SOU 2008:32 s. 155

ersättningskyldig och straffansvarig om företagets årsredovisning inte ger en rättvisande bild av företaget.¹¹⁷

I Danmark köper företagen oftast ett helhetspaket med revision och redovisning. Vidare är man av åsikten att även om revision kommer att lyftas ur detta paket kommer det endast i begränsad omfattning påverka det antalet fel som finns i årsredovisningen. Enligt den framtagna rapporten är revision inte någon speciellt effektiv metod för att upptäcka och avslöja ekonomisk brottslighet. Det är endast två procent av anmälningarna om ekonomisk brottslighet för små- och medelstora företag som kommer från företagets revisor. Någon rapporteringsskyldighet finns det inte för de danska revisorerna till landets skattemyndighet. Dock är det vanligt att små- och medelstora företag använder sig av revisorer för att upprätta sina skatteberäkningar och upprätta sin årsredovisning. Då det idag inte finns någon upplysningsskyldighet ansåg man i Danmark att avskaffandet av revisionen endast skulle ha marginell påverkan av kvaliteten på företagets skatteunderlag. Någon motsvarighet till det svenska bokföringsjävet fanns inte.¹¹⁸

Företagen kan endast fatta beslut om att inte ha revision på den ordinarie bolagsstämman. Upplysning måste ges i årsredovisningen om att företaget framöver väljer att inte ha revision. Det är dessutom viktigt att företaget varje år meddelar att företaget fortfarande befinner sig inom de uppritade gränserna som finns för att man skall vara undantagen revisionsplikten.¹¹⁹

Grundtanken med revisionsplikten är att företagets ägare skall kunna ha tilltro till de uträkningar, resultat och den information som företagsledning lämnar.¹²⁰ Orsaken till att man valde att ta bort revisionsplikten för små företag är att cirka 45 procent av företagen i Danmark är enmansbolag. Av alla företag i Danmark så är det endast 49 procent som har en omsättning som är över 500 000 kr. Trots avskaffandet kommer inte revisionsbranschen att

---

¹¹⁷ Skough, 2007

¹¹⁸ SOU2008:32 s. 156

¹¹⁹ Skough, 2007

¹²⁰ SOU 2008:32 s. 157

drabbas i någon större utsträckning. Detta då den grupp som avskaffandet var aktuellt för endast köpte revision för tio procent av sina utgifter till revisionsbolagen. I huvudsak hjälper revisionsbolagen de små företagen med årsredovisning, skatterådgivning, bokslutsbiträde samt till viss del även övrig konsultation. Det är väldigt sällan, vilket även nämnts ovan, att man upptäcker ekonomisk brottslighet vid ett företags revision.¹²¹

Ser man på bankernas inställningar till begränsning i revisionsplikten så skiljer inte bankerna i Danmark på aktiebolag och enskilda firmor vid sin kreditutvärdering, samma regler gäller för dem båda företagsformerna. Bankerna kräver oftast att de små aktiebolagens ägare uppger personlig säkerhet för lånet på samma sätt som de kräver för enskilda firmor. Det viktigaste vid kreditgivning är hur bra kreditgivaren känner kredittagaren. Dock värdesätter bankerna att ett företags räkenskaper och budget är utarbetade eller granskade av en kvalificerad revisor. I normalfallet säger bankerna att de inte kommer att kräva revision för att kunna ge krediter men de uppskattar, som tidigare nämnts, att de är upprättade i samband med en revisor. Bankernas inställning till avskaffandet av revisionsplikten är att det kommer bli en konkurrentparameter på kreditmarknaden.¹²²

Slutdiskussionen till varför man skulle ta bort revisionsplikten, såsom den gick innan den togs bort, var att minskade revisionskostnader skulle leda till en ökad konkurrenskraft inom EU. I och med att unionen hade antagit international standard on auditing (ISA) reglerna väntades revisionskostnaderna att öka med 20 – 30 procent. Vid beräkning av besparingarna för företagen så utgick utredningen ifrån att alla företag som hade möjlighet att slopa revisionen skulle göra det. Den danska regeringen uppskattade att knappt hälften av företagen skulle välja att ha kvar sin revision. Alla företag skulle alltså inte ta möjligheten att slippa revisionen.¹²³ Många företag ser revisionen som något förnuftigt och därmed även en investering som man anser att alla borde ha. Med avseende på detta kommer en del av de

---

¹²¹ Skough, 2007

¹²² Skough, 2007

¹²³ Skough, 2007

danska små- och medelstora företagen även i framtiden låta en revisor granska deras räkenskaper oavsett om de är tvingade till det eller inte.¹²⁴

Den allmänna bedömningen är dock att kravet på revision kommer att minska med tiden. Detta då kostnaden för revisionen inte vägs upp av nyttan för små- och medelstora företag. Det belopp som utredarna beräknade att företagen skulle spara på att inte ha någon revisions kommer antagligen inte att uppgå till de beräknade 1,7 miljarder danska kronor utan en lägre summa. Det som är viktigt är att de små- och medelstora företagen själva skall kunna fatta beslutet huruvida de önskar att satsa sina resurser på revisionen eller inte.¹²⁵

Utifrån den diskussion som har förts kom utredarna fram till att följande siffror skulle användas för att avgränsa små- och medelstora företag:¹²⁶

- Nettoomsättning på cirka 6 miljoner DKR
- Balansomslutning på 3 miljoner DKR
- Anställda fler än 25 stycken

5.2 Diskussioner efter avskaffandet

Från det förslag som Erhvervs – og Selskabsstyrelsen presenterade reviderade man sedan siffrorna för vad som skulle klassas som ett litet företag. Dock fanns kravet kvar att man inte får lov att överstiga två av dessa begränsningar två år i rad. Mindre företag slipper sedan den 1 januari 2006 att ha en revisor som granskar deras redovisning, alla andra företag är tvingade till att ha revisor.¹²⁷

---

¹²⁴ SOU 2008:32 s. 157

¹²⁵ SOU 2008:32 s. 158

¹²⁶ SOU 2008:32 s. 158

¹²⁷ SOU 2008:32 s. 158

Kriterierna för att inte vara tvingad att ha revisor är enligt följande:¹²⁸

- Nettoomsättning på cirka 3 miljoner DKR
- Balansomslutning på 1,5 miljoner DKR
- Anställda fler än 12 stycken

Resultatet blev att 93,5 procent av företagen valt frivillig revision. Av de företag som har valt att inte ha revision är det 41 procent som har valt bort revisionen i samråd med revisorn. Företagen anser i allmänhet att garantin för ordning och reda i räkenskaperna översteg kostnaderna. Det är få av företagen som anser att revisionen är en börda. Av de kriterierna som finns, det vill säga antal anställda, balansomslutning och omsättning är det antalet anställda som de flesta små företagen anser är den största bördan.¹²⁹ I danska företag måste alltid moderbolaget revideras oavsett storleken på företagets koncern.¹³⁰

Ursprungsförslaget var att avskaffandet skulle ske genom en så kallad opt-in lösning, vilken innebär att om företagen klassas som små- eller medelstora antas de inte ha revision. Det sätt som Danmark valde att genomföra avskaffandet på är genom att företagen själv aktivt måste välja att inte ha någon revision, en så kallad opt - out lösning. Detta sker genom att man uppger att man inte har någon revision i årsredovisningarna. Att välja bort revisionen kan endast ske på ordinarie bolagsstämma vilket innebär att det var först år 2006 som företagen kunde välja att inte ha någon revision. Alla de företag som har valt att inte ha revision måste varje år i sin årsredovisning upplysa om att man har valt detta. Vilket har resulterat i att många företag har varit tvingade att genomföra revision då de har glömt att ta upp det på årsstämman. Man måste även varje år visa att man befinner sig inom de fastslagna begränsningarna för att slippa revisionen.¹³¹

---

¹²⁸ SOU 2008:32 s. 158

¹²⁹ Skough, 2007

¹³⁰ SOU 2008:32 s. 158

¹³¹ SOU 2008:32 s. 159

Företagens skyldighet att meddela att de valt att inte ha någon revision har resulterat i stora diskussioner. Även gränserna för vad som skall klassas för små- och medelstora företag har det varit diskussioner om och det pågår i nuläget diskussioner om huruvida gränsvärdena för företagen skall höjas. Vid nya företags bildande krävs det att de skriver i urkundshandlingarna att de inte skall ha någon revision, annars får företaget vänta två år innan möjligheten att välja bort revisionen uppkommer igen.¹³²

Det som har genomförts kallas för steg ett. Det är även planerat att ett steg två skall genomföras kring 2009/2010. I steg två kommer man att höja beloppsgränserna för vad som skall kallas för små- och medelstora företag. De föreslagna gränserna för steg två är:¹³³

- Nettoomsättning på cirka 58 miljoner DKR
- Balansomslutning på 29 miljoner DKR
- Anställda fler än 50 stycken

Innan det andra steget genomförs kommer man att göra en utvärdering av följderna av det första steget och utreda den ekonomiska brottslighetens utveckling.¹³⁴

5.3 Sammanfattning

I ursprungsförslaget var det tänkt att avskaffandet skulle ske enligt en opt-in lösning, vilket innebär att företag som inte är tvingade att ha revision automatiskt avstår från revision, till skillnad från den lösning som det slutligen blev, den så kallade opt-out lösningen. Opt-out lösningen innebär att företagen aktivt måste säga upp sin revision för att undkomma revisionsplikten.

---

¹³² Skough, 2007

¹³³ SOU 2008:32 s. 159

¹³⁴ SOU 2008:32 s. 159

Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag
- vilka är revisorernas tankar om dess påverkan

Danmark

Ovanstående diskussion kommer att användas för att analysera och jämföra revisorernas åsikter med de åsikter som fanns i Danmark före avskaffandet och finns idag.

I nästa kapitel ges en sammanfattning av SOU:n som handlar om avskaffandet av revisionsplikten i Sverige. Vidare ger vi en redogörelse för diskussion som framförts i Dagens Industri.

6 Reaktion i Sverige

I detta avsnitt kommer vi att gå igenom den offentliga utredningen som behandlar revisionspliktens avskaffande i små- och medelstora företag. Vidare kommer vi även att behandla den debatt som förts i Dagens Industri gällande detta ämne. Detta för att se hur debatten går och vad man fokuserar på.

6.1 Offentlig utredning

Den 3 april 2008 gav regeringen ut SOU 2008:32 vilken behandlar revisionspliktens avskaffande i små- och medelstora företag. Resultatet av denna offentliga utredning kommer att redovisas i september 2008.¹³⁵

Idag har alla aktiebolag minst en kvalificerad revisor. I den utredning som är genomförd har det föreslagits att det endast är 4 procent av aktiebolagen som kommer att ha revisionsplikt i framtiden om förslaget genomförs. Om förslaget tas i anspråk kommer det leda till en återgång till de regler som gällde före år 1988. Enligt utredningen så föreslås förslaget tas i kraft den 1 juli 2010 och det är räkenskapsår som börjar efter den 30 juni 2010 som är berörda av avskaffandet. Genom detta avskaffande beräknas revisionskostnaderna för små- och medelstora företag kommer att minska med 5,8 miljoner kronor per år.¹³⁶

Revisorn har som uppgift att granska revisionsklienten och se att han har fullgjort de antaganden som finns och uppfyllt sin skyldighet som styrelseledamot eller VD. Idag väljer företagen sina revisorer på 4 år. I det förslag som ligger nu föreslår man att mandattiden skall kortas ner till 1 år. Det föreslås även att man på bolagsstämman skall kunna välja revisor utan

---

¹³⁵ Regeringens hemsida <http://www.regeringen.se>

¹³⁶ SOU 2008:32 s. 13

Reaktion i Sverige

---

stöd i bolagsordningen och att de gamla bestämmelserna om revision i bolagsordningen skall upphöra.¹³⁷

Idag omsätter den lagstadgade revisionen uppskattningsvis omkring 8,7 miljarder kronor. Till detta tillkommer andra tilläggstjänster som revisorerna erbjuder sina klienter. När revisionsplikten för små- och medelstora företag tas bort kan revisionsbolagens intäkter minska med så mycket som 70 procent eller 6 miljarder kronor. Antagligen slutar det inte där då revisionsbolagen även kommer att förlora intäkter på de tilläggstjänster som deras kunder idag köper. Detta är dock inte hela sanningen. Det finns en del företag som även i framtiden förväntas att ha revision. Innan 1978 valde 47 procent av företagen utan revisionsplikt att ha frivillig revision. Detta gör att man idag tror att vissa av företagen som inte är tvingade att ha revision väljer frivillig revision trots allt.¹³⁸

Det förslag som ligger i SOU:n är ett så kallat opt – in förslag. Ett opt – in förslag innebär att alla företag som inte är tvingade till lagstadgad revision inte antas ha någon revision om de inte självmant går ut och säger att de vill genomföra revision. Detta till skillnad från i Danmark som har lösningen opt – out där bolagen själv, aktivt, måste meddela om de inte har för avsikt att genomföra någon revision.¹³⁹

I SOU:n nämns det att det genom olika undersökningar har framkommit att ungefär 60 – 80 procent av företagen även i framtiden kommer att välja att ha revision. Enligt SOU:n är det mer troligt att det är ungefär 50 procent av företagen som kommer att välja frivillig revision. Ju längre tid som går efter beslutet om avskaffandet tas, desto fler företag kommer att välja bort revisionen tror utredarna. De är dock av uppfattningen att det kommer att finnas alternativ till revision och att dessa tjänster kommer att anpassas till företagets behov, vilket kommer medföra ökad konkurrens och minskade priser på dessa tjänster.¹⁴⁰

---

¹³⁷ SOU 2008:32 s. 13

¹³⁸ SOU 2008:32 s. 259

¹³⁹ SOU 2008:32 s. 310

¹⁴⁰ SOU 2008:32 s. 260

Reaktion i Sverige

I framtiden kommer, uppskattningsvis maximalt fem procent av de vilande aktiebolagen att vända sig till en revisor. När det gäller en- och fåmansbolagen är det något fler, ungefär 30 procent som antagligen kommer att använda sig av frivillig revision.¹⁴¹ Företag med flera olika ägare eller flera anställda och en omsättning på över tre miljoner kronor kommer antagligen i större utsträckning att välja frivillig revision. Uppskattningsvis gäller detta 50 procent av företagen. Riktigt stora företag, de med en omsättning över tre miljoner kronor uppskattas att välja frivillig revision i ungefär 75 – 80 procent av fallen.¹⁴² Dock antar utredarna att företagen trots att de valt att inte använda sig av revision, ändå kommer att använda sig av revisorn för att få hjälp och rådgivning med bland annat ekonomiska och juridiska frågor.¹⁴³

När revisionsplikten försvinner kommer revisorerna skapa nya arbetsuppgifter för att konkurrera på marknaden. De kommer då inte bara att konkurrera med andra revisorer utan även med redovisningskonsulter och redovisningsekonomer. Antagligen kommer troligtvis vissa revisorer vidareutbilda sig till, till exempel kvalificerade skatterådgivare. Oavsett vilket så kommer det antagligen att finnas ett överskott på revisorer på marknaden.¹⁴⁴ En del av revisorerna kommer antagligen även gå över och jobba mer som redovisningskonsulter. I och med avskaffandet av revisionsplikten har FAR SRS bildat en ny sektion för kvalificerade redovisningskonsulter. Det finns dessutom en mängd rådgivare som inte är medlemmar av någon speciell organisation men likväl kommer att konkurrera med revisorerna.¹⁴⁵

I SOU:n tas de positiva effekter som kommer att påverka företaget upp. Främst tas de kostnadsbesparingar som företagen beräknas få upp. När revisionsplikten är avskaffad kommer företagen själv kunna välja om de vill ha revision samt välja att ta bort tjänster som revisorn erbjuder så att det anpassas till det specifika företaget. Det kommer leda till att

---

¹⁴¹ SOU 2008:32 s. 260

¹⁴² SOU 2008:32 s. 261

¹⁴³ SOU 2008:32 s. 260

¹⁴⁴ SOU 2008:32 s. 262

¹⁴⁵ SOU 2008:32 s. 263

Reaktion i Sverige

---

tjänster inom redovisning och revision kommer att bli mer varierande och att priserna kommer att bli lägre än vad de är idag då konkurrensen kommer att öka.¹⁴⁶

De negativa effekterna som tas upp är enligt utredarna svårare att kvantifiera. Detta då nackdelarna till stor del påverkas av den oro som revisorerna känner främst för att de kommer att förlora en monopolställning och därmed utsättas för konkurrens. Det finns även en oro hos Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten gällande att risken för att skattefel kommer att öka samt att den ekonomiska brottsligheten breder ut sig. Utredarna är dock av en annan åsikt. De anser att farhågorna över ett ökat skattefusk och annan ekonomisk brottslighet är överdrivna. Trots detta har man i förslaget valt att i skattelagstiftningen komplettera de regler som finns idag för att öka säkerheten.¹⁴⁷

EU har varit en drivande part när det gäller avskaffandet av revisionsplikten. Detta för att minska de administrativa börderna för de små- och medelstora företagen. När avskaffandet är genomfört kommer de svenska företagen att kunna konkurrera på ett bättre sätt med företag i länder där man inte har någon kostnad för revision. Vid avskaffandet räknar man med att Europas ekonomi kommer att stimuleras. EU:s mål är att minska företagens administrativa bördor med omkring 25 procent fram till år 2012 och främst då för små- och medelstora företag då kostnaden är speciellt betungande för dem.¹⁴⁸

För att ett företag skall frångå revisionsplikten krävs det att de uppnår max ett av de gränsvärden som EU har tagit fram. De gränsvärdena som kommer att gälla från den 5 augusti 2008 är:¹⁴⁹

- Balansomslutning på 4 400 000 euro
- Nettoomsättning på 8 800 000 euro
- Antal anställda max 50 stycken

---

¹⁴⁶ SOU 2008:32 s. 13 - 14

¹⁴⁷ SOU 2008:32 s. 264

¹⁴⁸ SOU 2008:32 s. 14

¹⁴⁹ SOU 2008:32 s. 15

Reaktion i Sverige

Inom EU kommer det antagligen att ske en delning. Den kommer att ske på så sätt att kraven på de stora företagens redovisning troligtvis kommer att öka medan de små- och medelstora företagen kommer att ha en större valfrihet på så sätt att de själva kommer att kunna bestämma hur mycket de önskar att utnyttja revisorn och dess kunskaper. Om Sverige väljer att inte mildra reglerna för små- och medelstora företag kommer det att resultera i ytterligare kostnader för dem då man antagligen kommer att se utökade krav på redovisning och revisionen på de företag som är skyldiga att ha revision.¹⁵⁰

Så som förhållanden ser ut idag så befinner sig Sverige i ett underlag gentemot företag i länder som Storbritannien, Tyskland och Holland. Detta underläge är orsakat av att de svenska företagen är tvingade att ha en kostnadskrävande redovisning och revision. Detta underläge kommer att förvärras i framtiden om Sverige väljer att ha kvar revisionsplikten i små- och medelstora företag eller sätter en låg gräns för vad som räknas till dessa företag.¹⁵¹

De belopp som utredarna föreslår för att ett svenskt företag skall räknas som litet eller medelstort är:

- Balansomslutning på 41,5 miljoner kronor
- Nettoomslutning på 83 miljoner kronor
- Antal anställda max 50 stycken

Dock kommer det att finnas undantag till dessa gränslinjer. Detta då de flesta försäkrings- och finansbolag kommer att vara skyldiga att ha minst en kvalificerad revisor. Att man utreder avskaffandet av revisionsplikten innebär inte att man anser att revision är något dåligt och onyttigt. Utredarna är av helt motsatt åsikt då de anser att revisionen tillför klienterna ett värde.¹⁵²

---

¹⁵⁰ SOU 2008:32 s. 15

¹⁵¹ SOU 2008:32 s. 15

¹⁵² SOU 2008:32 s. 18

Reaktion i Sverige

Då plikten tas bort innebär det att de företag som inte är i behov av någon revision inte kommer att behöva betala kostnader för detta. Det är främst för de 70 000 vilade aktiebolagen som revision är onödigt. Samma gäller för företag där det är en ensam ägare utan några utomstående anställda. De flesta svenska aktiebolag har behov av de tjänster som revisorn erbjuder. Men alla företag behöver inte alla delar av det paketet som finns idag och de behöver inte alla delar alla år. Revisionsbolagen bör locka företagen att köpa de redovisnings och revisionstjänster som behövs så att den höga standarden som finns idag kommer att finnas kvar även i framtiden.¹⁵³

I framtiden skall revisorerna, enligt SOU:n inte behöva yttra sig i huruvida företagets VD, styrelse och övriga medlemmar i bolagsledningen skall beviljas ansvarsfrihet. Revisorn skall i framtiden inte heller vara skyldig att meddela att klienten har genomfört redovisning i enlighet med skattelagstiftningen, inte heller skall revisorn vara tvungen att vidta de åtgärder som nu krävs vid misstanke om eventuella brott. Det föreslås dock att det skall införas i lag att det skall vara en ”skyldighet för revisorn att självmant anmäla misstanke om bestickning och mutbrott”¹⁵⁴.

För att begränsa problemen med skattefel har utredarna gett förslaget att Skatteverket skall kunna göra löpande kontroller under beskattningsåren av företagens räkenskaper och annan räkenskapsenlig information. Denna kontroll kan genomföras antingen genom ett föransmält besök hos företaget eller vid ett möte hos Skatteverket. Det skall i företagets årsredovisning anges om företagen har genomfört någon revision.¹⁵⁵

---

¹⁵³ SOU 2008:32 s. 16

¹⁵⁴ SOU 2008:32 s. 20

¹⁵⁵ SOU 2008:32 s. 21

6.2 *Diskussion i media*

Fredagen den 4 april 2008 fanns det på Dagens Industris (DI) debattsida en artikel om att avskaffandet av revisionsplikten måste ske i flera steg. Argumentet för detta är att under ett stort antal år så har revisorerna i Sverige granskat alla aktiebolagen och dess redovisning samt att revisionen har fått en så stor betydelse. Det kommer att bli en enorm omställning från att 100 procent av alla aktiebolag har varit tvungna att ha revision till att endast ungefär tre procent kommer tvingas till det. I och med denna enorma minskning av antalet revisionskyldiga företag krävs det att man har övervägt och analyserat de möjliga resultaten av ett avskaffande och hur detta skulle påverka aktiebolagen.¹⁵⁶

När man har tagit bort revisionsplikten i andra länder har det skett i flera steg. Ett motiv till detta har varit att man skall kunna säkerställa möjligheten för utvärdering. Vid denna utvärdering har man då även tagit hänsyn till faktorer såsom skatter och ekonomisk brottslighet. Ett annat motiv som tas upp i artikeln till varför avvecklingen skall ske i flera steg är att det kommer att vara en stor omställning för företagets intressenter och dessa vill ha tid på sig att ställa om sig till de nya icke reglerna.¹⁵⁷

I DI den 3 april 2008 står det skrivet ”Skräm inte småföretag från att slopa revision”¹⁵⁸. Denna artikel har sin utgångspunkt i att de tror att de positiva effekterna som man förväntar sig av avskaffandet eventuellt kommer att gå förlorade. Orsaken till detta är att företag som egentligen inte kommer att behöva revision kommer att bli skrämnda till att upprätta en i alla fall. En betydande orsak till varför man skall slopa revisionsplikten för små- och medelstora företag är enligt artikeln att dessa små företag då kommer att kunna konkurrera med andra små företag runt om i världen, där man inte har revision för små- och medelstora företag eller en lägre revisionskostnad, på ett mer ekonomiskt lika sätt.¹⁵⁹

---

¹⁵⁶ Brännström & Clemendtsen 2008

¹⁵⁷ Brännström & Clemendtsen 2008

¹⁵⁸ Berggren et al 2008 s. 3

¹⁵⁹ Berggren et al 2008

Reaktion i Sverige

Man skriver även att det är tveksamt om avskaffandet av revisionsplikten har någon effekt på skatteintäkterna. Trots att det inte är säkerställt så lägger regeringen fram förslag på hur man skall agera för att undvika skattefel. För att undvika skattefel skall man agera på följande sätt, företaget skall själva i sin deklaration ange om deras räkenskaper blivit reviderade och i så fall vem som har utfört revisionen. Skatteverket skall också under löpande beskattningsår kunna komma och göra oannonserade besök för att kontrollera företagets bokföring och övriga räkenskaper. Kan företaget då inte visa upp räkenskaper som ser riktiga ut eller helt motarbetar skatteverks besök kan Skatteverket besluta om insatser för att utreda om företaget följt de regler som finns. Detta ger en ökad kontroll och kan därmed riskera att de positiva effekterna som avskaffandet skulle medföra kan gå förlorade. Detta då uppkallandet till Skatteverket för att visa sin redovisning kan resultera i en stressfaktor.¹⁶⁰

I artikeln ”Osäker framtid för revisorerna” från DI den 7 januari 2008 står det att det är cirka 98 procent av dagens aktiebolag som kommer att slippa revisorn. Orsaken till detta är den utredning som regeringen har gjort och som, när artikeln skrevs, beräknades träda i kraft inom två år. Urban Bjergert från Skatteverket är bekymrad för detta då han tror att det kommer att leda till att skattebasen kommer att erodera.¹⁶¹

Skatteverkets åsikt är att revisorerna bidrar till mycket för företaget. Med det menar de att revisorerna lägger en grund för kvaliteten för företagets redovisning vilket även gör att man kan lita på den på att annat sätt än om någon granskning inte hade genomförts. Enligt Bjergert så kommer sloandet av revisionsplikten leda till en sämre redovisning. En sämre redovisning kommer att resultera i att skattebasen blir sämre och att skattefelen därmed ökar. Men det är inte bara Skatteverket som är negativa till avskaffandet utan även kreditgivarna är negativa till detta.¹⁶²

---

¹⁶⁰ Berggren et al 2008

¹⁶¹ Askåker 2008:1

¹⁶² Askåker 2008:1

Reaktion i Sverige

Roland Sigbladh, avdelningschef på företagsupplysningsavdelningen på UC¹⁶³ nämner i ”Osäker framtid för revisorerna” att om siffrorna inte är reviderade kommer det att innebära att kreditgivarna har ett sämre beslutsunderlag och därmed kommer Sigbladh att notera huruvida företaget har revisor eller inte för att genomföra kvalitetskontroller. Om ett företag inte har revisor kommer man att tappa kreditvärdigheten och det kommer ställas högre krav på ägarna då privata säkerheter kan krävas samt att besluten kommer att ta längre tid att fatta enligt Tommy Svensson på Orust Sparbank.¹⁶⁴

Branschorganisationen Företagarna är inte av samma åsikt då de anser att ”det är bra att revisionen kommer bli mer efterfrågestyrd.”¹⁶⁵ Detta då det anses som en onödig och samtidigt betungande kostnad för många små företag när de måste upprätta en revision som kostar runt 10 000 – 20 000 kr och som endast kommer att användas för att sändas in till bolagsverket. Dan Brännström, generalsekreterare, från FAR SRS delar inte denna uppfattning då hans åsikt är att man är van vid revision och den höga kvaliteten som finns bland företags finansiella information. Att ta bort revisionsplikten kommer därför, enligt Brännström, leda till en ordentlig omställning i näringslivet. Brännström är av åsikten att det kommer att behövas tid för att ge näringslivet chans att omställa sig till de nya reglerna. Några uppsägningar tror inte Brännström är aktuellt men samtidigt är han inställd på att vissa revisorer helt eller delvis kommer att ändra sina arbetsuppgifter och därmed jobba helt eller delvis med konsultuppgifter.¹⁶⁶

Samtidigt som DI publicerade artikeln om att det var en osäker framtid för revisorn, som nämnts ovan, publicerade de en artikel om vad småföretagare tycker om revisionen. Panos Papadopoulos som är VD för företaget Panos Emporio kommenterar det hela med ”äntligen”. Dock går åsikterna isär, enligt artikeln, då det finns ett stort antal småföretagare som är nöjda med läget såsom det ser ut idag med kravet på revision. Papadopoulos anser att det är på

---

¹⁶³ UC är ett av Sveriges kreditupplysningsföretag

¹⁶⁴ Askåker 2008:1

¹⁶⁵ Askåker 2008:1

¹⁶⁶ Askåker 2008:1

Reaktion i Sverige

---

tiden att reglerna lättas upp för småföretagen då han är av åsikten att det är orimligt att ett litet företag skall ha samma regler som stora världsomfattande företag. Enligt Papadopoulos finns det bara fördelar med avskaffandet. Åsikterna som han framför är bland annat följande ; att revisionsbyråerna kommer att behöva utveckla sig och sina produkter så att de bättre passar till den efterfrågan som deras kunder ställer.¹⁶⁷

År 2006 gjordes en enkätundersökning bland små- och medelstora företag från Handelshögskolan i Umeå och i den kom författarna fram till att företagen i de flesta fallen stödjer revisionsplikten och väljer att behålla den. En av de intervjuade säger att revisorn är hans trygghet. Att ha en revisor innebär för honom att han kan lita på att företaget betalar in skatter och avgifter på ett betryggande sätt. Att inneha en revisor signalerar också att företaget är seriöst.¹⁶⁸

Enligt artikeln ”Revisorerna hotas av utslagning” från den 3 april i år, 2008, står det skrivet att med det förslaget som ligger nu riskerar revisorerna bli utslagna. Detta då de i regeringens förslag föreslår att större delen av de svenska företagen skall slippa att använda sig av en revisor. Som det står nämnt i artikeln är det inte helt oväntat att revisorerna inte är allt för glada i förslaget. Enligt artikeln är det dessutom ett stort antal problem som kommer att uppkomma om företagen inte har någon revisor.¹⁶⁹

Enligt Brännström från FAR SRS så kommer detta förslag antagligen resultera i en stor omställning för alla revisionsbolag, stora som små då alla revisionsbolag har någon kund som klassificeras som små- och medelstora. Hårdast kommer slaget vara mot de små revisionsfirmorna som i princip endast har små- och medelstora företag som sina kunder. Det som branschorganisationen FAR SRS är mest kritiska mot i förslaget såsom det är formulerat idag ligger i att allt skall göras på en och samma gång. De tror att det kommer att leda till en stor oreda som kommer att resultera i en massa problem och krångel. De hade önskat att man

---

¹⁶⁷ Askåker 2008:2

¹⁶⁸ Askåker 2008:2

¹⁶⁹ Lans 2008

Reaktion i Sverige

---

hade gjort i Sverige såsom man gjort i andra länder det vill säga tagit avskaffandet i små steg och inte kört allt på en och samma gång. Orsaken till att man väljer att genomföra avskaffandet på en och samma gång är att man från utredarnas sida tror att många av företagen även i fortsättningen kommer att välja att använda sig av revisor även om det är frivilligt.¹⁷⁰

I processen som kommer att genomföras så är det viktigt att bankerna ser över sina rutiner vid kreditgivning på samma sätt som Skatteverket måste se över sina granskningsrutiner. En fråga som ställs i artikeln är hur det kommer att bli med styrelsens och VDs ansvarsfrihet, hur kommer det att genomföras och kommer det att genomföras?¹⁷¹

På FAR SRS tror man inte att genomförandet kommer att ske såsom förslaget ser ut idag. Orsaken till detta är att förslaget är rörigt och att den debatt som pågår nu om att genomföra projektet stegvis antagligen kommer att få genomslag hos politikerna. Dessutom är man på FAR SRS bekymrade över den uträkningen som gjorts över hur mycket kostnader som kommer att sparas med att ha frivillig revision. Detta då FAR SRS tror att om man slopar revisionen så kommer den posten att minska men man kommer istället få högre kostnader för till exempel dyrare banklån.¹⁷²

6.3 Sammanfattning

I detta kapitel har vi gjort en beskrivning av den SOU som behandlar revisionspliktens avskaffande av små- och medelstora företag samt en kort beskrivning av den diskussion som framförts om ämnet i Dagens Industri.

---

¹⁷⁰ Lans 2008

¹⁷¹ Lans 2008

¹⁷² Lans 2008

Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag
- vilka är revisorernas tankar om dess påverkan

Reaktion i Sverige

Ovanstående diskussion kommer att användas för att kunna göra en jämförelse mellan revisorernas- och statens åsikter.

I nästkommande kapitel ges en sammanställning av de intervjuer vi har genomfört med våra respondenter, vilken kommer användas vidare i analysen.

7 Intervjuer

I detta avsnitt presenteras resultaten från de kvalitativa intervjuerna gällande hur revisorerna tror de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikten för små- och medelstora företag.

7.1 Respondenter

Bengt Olsson som är vår första respondent har arbetat med redovisning sedan sjutton års ålder, år 1969, och varit godkänd revisor sedan 1982. Bengt Olsson arbetar på CK Revisioner AB i Skurup och har gjort det sedan 1969.

Yvonne Kvarnerup-Mårtensson som är vår andra respondent arbetar även hon på CK Revisioner AB och har arbetat där sedan 1992, innan dess arbetade Yvonne Kvarnerup-Mårtensson något år i Ystad och redan i femton års ålder började hon jobba på sin fars redovisningsbyrå. Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson är för närvarande de enda revisorerna på byrån, övriga anställda arbetar med redovisning.

Respondent tre heter Torsten Kullberg och är godkänd revisor på Tönnerviks Horwath Revision i Malmö. Torsten har efter utbildning på Lunds universitet arbetat som revisor sedan 1981. På byrån arbetar 12 personer, varav 4 är godkända revisorer och övriga arbetar med redovisning.

Per Hallberg, vår fjärde respondent, är godkänd revisor och har varit det sedan slutet av 70-talet. Per Hallberg började sin karriär som bankrevisor, men övergick till att arbeta med företag efter tre-fyra år. Per Hallberg jobbade på Lindebergs Grant Thornton i Ystad i många år men när beslutet togs 2005 att byrån skulle läggas ner i Ystad och flyttas till Malmö beslöt

Intervju

---

sig Per Hallberg för att starta en egen byrå, Sydkust Revision AB. Per Hallberg är ensam godkänd revisor på byrån och har fyra redovisningsassistenter anställda.

Vår femte respondent heter Magnus Persson och när han blev godkänd revisor, var han Sveriges näst yngsta godkända revisor. Magnus Persson har arbetat på diverse byråer efter sin examen från Kristianstad Högskola 1999, men sedan 1 januari 2006 driver han en egen byrå i Ystad som heter Sydrev Revision & Redovisning AB. Magnus Persson är ensam godkänd revisor på firman och har endast en redovisningsassistent anställd hos sig.

Vårt sjätte och sista intervjuobjekt är Lennart Iredahl som varit revisor på Ernst & Young i många år men som sedan 2004 är anställd av FAR SRS. Lennart Iredahl är väldigt insatt i frågan om revisionspliktens avskaffande då han håller föreläsningar för revisorer i ämnet.

Intervju

7.2 Sammanställning av resultat

Diskussionsämne	Bengt Olsson Revisor	Yvonne Kvanerup – Mårtensson Revisor	Torsten Kullberg Revisor	Per Hallberg Revisor	Magnus Persson Revisor	Lennart Iredahl FAR SRS
Ställning till revisionspliktens avskaffande	+	+	-	+	+	+/-
Skatteverket vs revisorer	Revisor	Revisor	Revisor	Revisor	e.s	e.s
Omstruktureringar	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	e.s
Mer konsultation/ redovisningstjänster	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Ökad konkurrens	Nej	Nej	Ja	Ja	e.s	e.s
Kombiuppdrag, viktigt?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	e.s
Diskuterat med klienter?	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	e.s
Mindre jävsituation	e.s	e.s	e.s	Ja	Ja	e.s
Ökade kostnader för redovisning/konsultation?	e.s	e.s	e.s	Ja	Ja	e.s
Som i Danmark?	Ja	e.s	Ja	Ja	Ja	e.s

e.s. innebär att respondenten ej har diskuterat ämnet

Figur 4 Sammanställning av intervjuer

Nedan kommer vi att föra en diskussion kring våra respondenters åsikter, genom vilken vi särskiljer de fem revisorerna från respondenten från FAR SRS. Först fokuserar diskussionen på de fem godkända revisorernas tankar och åsikter och avslutningsvis presenteras åsikterna som respondenten från FAR SRS bidragit med.

7.3 Revisorernas ställning till avskaffandet av revisionsplikten

Utav våra fem respondenter är det endast en, Torsten Kullberg, som är uttalat negativ till avskaffandet av revisionsplikten för små- och medelstora företag. Torsten Kullberg ser förslaget som drastiskt och han känner viss oro då en stor del av hans kundbas kommer eroderas. Ett fåtal av hans klienter är aktieägare i stora företag och han menar att situationen är densamma för de flesta revisorerna i Sverige.

Även om Torsten Kullberg är den enda respondenten som är uttalat negativ till avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag innebär inte det att övriga respondenter är helt positiva till förslaget som det ser ut idag. Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson menar att avskaffandet inte kommer att påverka dem nämnvärt. Deras arbetsbörda är i dagsläget väldigt stor och de är inte oroliga att situationen kommer förändras efter avskaffandet av revisionsplikten. De har en god kundkontakt med samtliga klienter och menar att arbetsuppgifterna kommer förändras, men antal uppdrag kommer vara i nivå med dagsläget. Bengt Olsson menar vidare att det kan vara önskvärt med slopad revisionsplikt för de allra minsta och solida företagen, då en omfattande revision i ett sådant företag kan tyckas vara tidsödande, och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson instämmer.

Magnus Persson instämmer med Bengt Olsson och poängterar att revisionen är onödigt omfattande och tidskrävande för somliga företag och de båda revisorernas åsikt är förenlig med Branschorganisationen Företagarnas uppfattning. Företagarna anser att ”det är bra att revisionen kommer bli mer efterfrågestyrd”.¹⁷³ Detta då revisionen anses som en onödig och samtidigt betungande kostnad för små företag som endast använder sin revision för att sända in till bolagsverket.¹⁷⁴

Magnus Persson, och troligtvis även Branschorganisationen Företagarna, syftar på företag som inte har några intressenter mer än dem själva, företag som själv upprättar både bokslut

---

¹⁷³ Askåker 2008:1

¹⁷⁴ Askåker 2008:1

Intervju

---

och årsredovisning, vilande företag samt enmanskonsulter utan lån. Magnus Persson bedömer vidare att en tredjedel av Sveriges aktiebolag inte behöver någon revision och att det är bättre för revisorerna och för deras klienter om man istället lägger ner mycket tid och energi på de företag som har större nytta av en revision, istället för att ta av den dyrbara tiden och lägga den på en onödigt omfattande revision i ett företag som inte har behov av det. Magnus Persson bedömer att behovet av revision är stort i företag som det går ”knackigt för” och för företag med stora krediter då de behöver någon form av extern bekräftelse.

Magnus Persson menar vidare att bankerna antagligen kommer att kräva att ett företags räkenskaper har blivit granskade av en revisor när de skall ge krediter. Bankerna kommer att vara restriktiva med att ge lån till ett företag utan revisor, då revisorns granskning är en säkerhet för banken. Magnus Perssons funderingar överensstämmer med Sighbladhs, som skrivit en artikel i DI gällande revisionspliktens avskaffande. Sigbladhs menar att om ett företag inte har revisor kommer man att tappa kreditvärdigheten och det kommer att ställas högre krav på ägarna då privata säkerheter kan krävas.¹⁷⁵

Per Hallberg ser inte heller något hot med revisionspliktens avskaffande. Per Hallberg menar att revisorn kommer få en friare roll i och med avskaffandet och att den konflikt som i dagsläget ligger mellan revision och konsultation kommer att försvinna. ”Konsultation är det som vi revisorer tycker är roligt, revision är det ingen som tycker är kul”, säger Per Hallberg med ett leende.

Enligt professionsteorin följer man ofta sitt egenintresse menar Talcott Parsons.¹⁷⁶ Med detta i åtanke borde revisorerna, liksom FAR SRS, vara negativa till avskaffandet, då avskaffandet för med sig en förändring av revisorernas arbetssituation och möjligen även antal uppdrag. Vidare menar Carter, som också diskuterat professionsteorin, att revisorerna borde vara negativa till revisionspliktens avskaffande med tanke på att de kommer förlora sin monopol-

---

¹⁷⁵ Askåker 2008:1

¹⁷⁶ Brännström & Clemendtsen 2008

Intervju

---

ställning gällande granskning och revision på marknaden. Enligt Carter kommer revisorerna även att förlora sin status och sin prestigeställning när professionen går förlorad.¹⁷⁷

Vår empiriska undersökning genom kvalitativa intervjuer med fem revisorer visar dock att endast en av våra respondenter är uttalat negativ till avskaffandet av revisionsplikten. De övriga revisorerna som vi intervjuat är inte oroliga, de är säkra på att de kommer ha mycket arbete även framöver, om inte inom revision, så inom redovisning eller konsultation. Därmed ser de inte avskaffandet av revisionsplikten som något hot, snarare som något som för med sig något positivt, i form av slopad ”onödig” nerlagd tid på revision i bolag som faktiskt inte behöver revision, som till exempel vilande bolag.

7.4 Skatteverket

Efter revisionspliktens avskaffande kommer Skatteverket att införa en ruta på deklarationen där man fyller i huruvida man har haft en revisor som granskat eller inte. Det skall även framgå vilken revisor som har utfört granskningen.

Yvonne Kvarnerup-Mårtenssons uppfattning är att om klienten får välja mellan att Skatteverket utför granskningen eller att revisorn sköter granskningen så kommer 100 procent att välja revisorn. Detta påstående grundar Yvonne Kvarnerup-Mårtensson på att revisorerna är till för att hjälpa kunden, göra det bästa för kunden. Bengt Olsson instämmer med Yvonne Kvarnerup-Mårtenssons uppfattning om klienternas syn på Skatteverket och tillägger att bankerna antagligen kommer att kräva att en revisor har granskat för att de skall vilja ge ut krediter, vilket även kan påverka klienterna till att välja revisorn framför Skatteverket.

Per Hallberg säger att Skatteverket inte är särskilt glada över att revisionsplikten skall avskaffas för små- och medelstora företag. De har inte fått extra resurser som skall utföra de

---

¹⁷⁷ Carter 2007

Intervju

---

extra kontrollerna som uppkommer, vilket kommer att medföra ett tyngre arbete för dem. Torsten Kullberg poängterar att om rutan införs där man skall kryssa i om man har haft revisor eller inte som det är i Danmark, kommer revisorn vara ännu noggrannare än i dagsläget och verkligen granskat ordentligt innan man sätter sitt namn på granskningen.

Sammanfattningsvis är respondenterna eniga om att många klienter kommer att välja dem framför Skatteverket samt att man som revisor inte sätter sitt namn på en revision utan mycket grundlig granskning.

7.5 Omstruktureringar

Samtliga respondenter är överens om att revisionspliktens avskaffande kommer att innebära omstruktureringar, om inte för deras egen byrå, så för andra revisionsbyråer. Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson som båda är revisorer på CK Revisioner AB i Skurup menar att avskaffandet inte kommer att innebära några omstruktureringar för dem, men de är införstådda med att omstruktureringar kommer att behövas i många av de stora revisionsbyråerna och även andra mindre revisionsbyråer som de har kontakt med i deras dagliga arbete. Bengt Olsson poängterar att de har en nära kontakt med sina kunder och att kundkontakten oftast inte är lika påtaglig i stora revisionsbyråer då de arbetar på ett annat sätt. Bengt Olsson menar att då kundkontakten är god, och mångåriga kund/revisorrelationer är knutna är möjligheten mindre att kunderna lämnar byrån på grund av revisionspliktens avskaffande.

Yvonne Kvarnerup-Mårtensson instämmer och tillägger vikten av kombiuppdrag. Då CK Revisioner AB har uppdrag som till 95 procent består av kombiuppdrag redan i dagsläget kommer de inte att behöva göra stora omstruktureringar, vilket byråer som mestadels har revisionsuppdrag kommer att behöva. Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson menar att om och när revisionsuppdragen minskar, kommer konsultationsuppdragen och

Intervju

---

redovisningsuppdragen öka, vilket kan bli en stor omställning för en byrå som i sysslat med revisioner i stor utsträckning i många år.

På Tönnerviks Horwath Revision i Malmö är omstruktureringarna redan i full gång, och likaså är det på många revisionsbyråer enligt Torsten Kullberg, revisor på Tönnerviks Horwath Revision. Tidigare hade de inte så många kombiuppdrag men nu håller de på att ändra verksamheten och närmar sig 80 procent kombiuppdrag. Torsten Kullberg berättar vidare att många av de stora revisionsbyråerna har köpt på sig redovisning de senaste åren för att hämta hem så mycket kunder som möjligt.

Per Hallberg och Magnus Persson instämmer båda med Torsten Kullberg och menar att omstruktureringarna redan är på gång på många byråer. Per Hallberg säger att alla de stora revisionsbyråerna redan har börjat söka om titeln ”Auktoriserade redovisningskonsulter” åt sina revisorer, även han själv har sökt och fått titeln. Magnus Persson är lite bekymrad över att även revisionsassistenter söker denna titel då många ”okunniga” kommer ta över företag som sina klienter, vilket inte är bra ur företagets synpunkt.

Per Hallberg och Magnus Persson är införstådda med att framtiden kommer utvisa förändringar och på kort sikt behöver de inte göra några omstruktureringar på sina byråer, då de redan har övervägande kombiuppdrag. Dock kommer de på lång sikt behöva ändra tjänstesortimentet efter klienternas behov.

7.6 Konsultationer och redovisningstjänster

Samtliga respondenter är överens om att revisorns arbetsuppgifter kommer att förändras efter revisionspliktens avskaffande. I nuläget består revisorns arbete till allra största delen av upprättande av revisioner samt kundkontakt och rådgivning. När revisionsplikten för de små- och medelstora företagen avskaffas kommer det inte bli lika mycket revisionsarbete för revisorerna utan mer konsultationer och redovisningstjänster.

Intervju

Per Hallberg menar att tjänstesortimentet kommer förändras på lång sikt och att revisionsbyråerna får känna av marknaden och klienternas behov, och utifrån det ändra sina tjänster för att hålla sig konkurrenskraftiga på marknaden. Per Hallberg menar vidare att revisionen och revisionsberättelsen idag är revisorns viktigaste arbetsuppgift medan konsultationer och redovisning kommer bli viktigare i framtiden. Per Hallberg berättade att FAR SRS tagit fram något nytt, nämligen en bokslutsberättelse som revisorn i framtiden skall avge istället. Här skall revisorn ange om redovisningen gjorts enligt god redovisningssed eller inte och bokslutsberättelsen kommer att bli som ”de små företagens revisionsberättelse”.

Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson menar båda att konsultationen kommer att öka, vilket medför ännu större vikt vid kundkontakter än tidigare och mer råd och vägledning än det tidigare funnits tid till.

7.7 Konkurrens

När det gäller tankar kring huruvida konkurrensen mellan revisionsbyråerna kommer öka genom avskaffandet av revisionsplikten eller inte, är respondenterna inte riktigt överens. Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson båda från CK Revisioner AB i Skurup känner ingen konkurrens i dagsläget och tror inte heller denna kommer att öka efter revisionspliktens avskaffande. Yvonne Kvarnerup-Mårtensson menar att vi har så många kombiuppdrag och vi arbetar inte som Ernst & Young till exempel som är vår konkurrent här i Skurup. Vi har en sådan god kundkontakt. Bengt Olsson instämmer och tillägger att han får samtal från personer som vill bli nya kunder nästan dagligen. CK Revisioner AB har god kontakt med bankerna både i Skurup och närliggande städer och bankerna rekommenderar ofta sina kunder att kontakta CK Revisioner AB.

Någon konkurrens från de stora revisionsbyråerna ser inte Bengt Olsson då små och stora byråerna arbetar väldigt olika. Vi är bra på de små företagen, medan de är bra på de stora

Intervju

---

företagen säger Bengt Olsson. Han tillägger även att det är mycket beroende på de lägre timpengspriserna i en liten stad som gör att kunderna vänder sig till små revisionsbyråer, CK Revisioner AB har fått många kunder som tidigare varit kund på någon av de stora revisionsbyråerna. Bengt Olsson avslutar med att säga ”Grundprincipen är ”psykologi”. Har man goda kunskaper kombinerat med goda revisor/klient-relationer vinner man mycket”.

Torsten Kullberg ser mer konkurrens i framtiden, särskilt från de stora byråerna då de har mer kunskaper. Torsten Kullberg är säker på att konkurrensen kommer öka. Han säger: ” Om jag ger ett exempel, tidigare konkurrerade 400 revisorer om alla klienter, nu kommer det att bli en konkurrens mellan 400 revisorer och 400 redovisningskonsulter”. Per Hallberg är inne på samma spår som Torsten Kullberg och menar att konkurrensen kommer att öka efter revisionspliktens avskaffande. Tjänsterna kommer att förändras efter avskaffandet och det gäller att följa klienternas behov och göra sig attraktiv på marknaden. Per Hallberg känner också viss konkurrens från de auktoriserade redovisningskonsulterna, vilka inte alla är revisorer i grunden utan många redovisningsekonomer har ansökt om den titeln.

7.8 Kombiuppdrag

Bengt Olsson, Yvonne Kvarnerup-Mårtensson, Per Hallberg, Torsten Kullberg och Magnus Persson har alla nämnt kombiuppdragens betydelse för revisorns fortlevnad.

Med tanke på att redovisningen antagligen kommer att öka efter revisionspliktens avskaffande är det bra om man redan nu har många kombiuppdrag. Om man endast sysslar med revisioner på en byrå har man en större omställning som väntar, än om man redan har redovisning på byrån. Bengt Olsson, Yvonne Kvarnerup-Mårtensson, Per Hallberg och Magnus Persson är inte oroliga då de redan har många kombiuppdrag medan Torsten Kullberg är lite mer orolig. Dock har Torstens redovisningsbyrå påbörjat sin omstrukturering mot fler redovisningsuppdrag och har i dagsläget fler kombiuppdrag än tidigare.

7.9 Diskussion med klienter

Av våra fem revisorrespondenter är det endast Bengt Olsson som har tagit upp frågan om avskaffandet av revisionsplikten med sina klienter. De övriga har inte tagit upp det då de inte vill förvirra och ta upp frågan innan det är helt fastställt hur det kommer att bli. Bengt Olsson har tagit upp det med några av sina klienter, främst dem som han trodde skulle välja att inte fortsätta ha revisor, mest för att känna av och oväntat nog, enligt Bengt Olsson så svarade de flesta att de vill fortsätta ha revisor. Detta då det är en säkerhet för dem, både när dem vill söka lån på banken och i situationer då aktieägarna inte har någon familjerelation och de vill försäkra sig om att ingen inom företaget fuskar och att allt går rätt till. Totalt sett har Bengt Olsson tagit upp frågan med drygt 50 procent av sina klienter och de flesta av dem har varit positiva och sagt att det är bra som det är nu, och att de därför kommer att välja att ha frivillig revision.

Per Hallberg har inte uppfattat några negativa tankar kring revisionspliktens avskaffande bland sina klienter. Han menar att de flesta inte är särskilt insatta och han har inte direkt tagit upp frågan med dem, men hans uppskattning är att 75 procent av hans klienter kommer att fortsätta vilja ha revision.

Per Hallbergs och Bengt Olssons uppfattning om kundernas syn på frivillig revision efter avskaffandet av revisionsplikten är förenlig med vad utredarna i SOU kommit fram till. Utredarna i SOU tror att företag med flera olika ägare eller flera anställda och en omsättning på över tre miljoner kronor antagligen i en större utsträckning kommer att välja frivillig revision, uppskattningsvis 50 procent av företagen. Riktigt stora företag, de med en omsättning över tre miljoner kronor uppskattas att välja frivillig revision i ungefär 75 – 80 procent av fallen.¹⁷⁸ Dock antar utredarna att företagen trots att de valt att inte använda sig av revision att ändå använda sig av revisorn för att få hjälp och rådgivning med bland annat

---

¹⁷⁸ SOU 2008:32 s. 261

Intervju

---

ekonomiska och juridiska frågor.¹⁷⁹ I Danmark blev resultatet att 93,5 procent av företagen valde frivillig revision. Företagen i Danmark ansåg att garantin för ordning och reda i räkenskaperna översteg kostnaderna för revision.¹⁸⁰

Magnus Persson har valt att inte ta upp frågan med sina klienter för att undvika förvirring innan han vet vad framtiden kommer att utvisa. Dock så har några av hans klienter som satt sig in i frågan och är intresserade kommit och frågat honom hur de kommer att påverkas och om de kommer att behöva revision i framtiden och då har Magnus Persson svarat ärligt, till de vilande företagen till exempel har han sagt att ni kommer inte att behöva revision.

7.10 Jävsituationer

Magnus Persson och Per Hallberg diskuterade båda vilken betydelse revisionspliktens avskaffande har för eventuella jävsituationer. Magnus Persson, som är enda revisor på sin byrå med endast en redovisningsassistent anställd, menade att arbetet kommer bli effektivare efter avskaffandet. Med detta menade han att hans redovisningsassistent i dagsläget gör bokslut och årsredovisningar, då han som revisor inte får göra både detta och revision i samma företag. Istället för att hans redovisningsassistent ber honom om råd och hjälp när det uppkommer svårigheter i ett bokslut till exempel är det bättre om redovisningsassistenten gör dem enklare bitarna på bokslutet och att han sedan slutför det och tar dem viktiga besluten för företaget. Detta är ingen möjlighet i dagsläget men efter avskaffandet av revisionsplikten kommer man inte att vara rädd för jäv på samma vis och då kan han, som faktiskt är personen som har den största kontakten med klienten, också vara den som tar de viktiga besluten om aktieutdelning, koncernbidrag och så vidare.

Per Hallberg menar att alla revisorer i dagsläget hamnat i en fälla mellan revision och konsultationer. Den roliga delen av revisorarbetet är konsultationen, enligt många revisorer,

---

¹⁷⁹ SOU 2008:32 s. 260

¹⁸⁰ Skough, 2007

Intervju

---

menar han, och som det ser ut nu är man rädd att ge för mycket konsultation då man har revision som måste göras. Efter avskaffandet kommer revisorns arbete bli mycket friare och därmed kan revisorn ge så mycket rådgivning och konsultation som de redan i dagsläget vill, men inte kan göra. Per Hallberg anser även att oberoendereglererna i dagsläget kan göra arbetet på revisionsbyrån något ineffektivt. Per Hallberg berättar att han som revisor granskar årsredovisningar som hans kollegor gör och om han hittar något minsta fel så får han som revisor inte korrigeras själv, utan måste vända sig till sin kollega och be henne eller honom att göra korrigeringsarna.

7.11 Revisions- och redovisningskostnader

Per Hallberg och Magnus Persson diskuterade båda de framtida kostnaderna för deras klienter. De är båda av uppfattningen att de kan höja sin debiteringsavgift med ett par hundra kronor utan att konkurrensen med de större byråerna kommer påverkas, då de stora byråerna idag har en debiteringsavgift som rejält överstiger deras.

Per Hallberg menar att den ökade konsultationen kommer att medföra ökade kostnader för hans klienter. Magnus Persson håller med och tillägger att det kommer bli dyrt för de företag som först väljer att klara sig utan revisorns granskning och sedan efter till exempel tre år bestämmer sig för att investera och därmed behöver ett lån från banken. De kommer då att behöva vända sig till revisorn, för utan revisorns granskning kommer det bli svårt att få ett stort lån. Revisorns kommer då att göra en grundlig granskning av de tre senaste åren som företaget inte haft någon revisor vilket kommer att bli tidskrävande och kosta en hel del för företaget.

Per Hallberg menar vidare att ”prispenge” för redovisning och konsultation kommer att öka i och med avskaffandet. Man kommer att ta av det tidigare revisionsarbetet och lägga det på redovisning istället. Per Hallberg och Magnus Persson menar att kostnaderna inte kommer att bli mindre för deras klienter i med revisionspliktens avskaffande. Kostnaderna kommer

Intervju

---

endast flyttas till redovisnings- och konsultationstjänster istället och avskaffandet kommer till och med att innebära en ökad kostnad för de företag som först väljer att avstå från revision men senare inser att de behöver göra en stor investering och därmed behöver stort lån från banken. Revisorerna kommer inte att ge ett intyg utan grundlig granskning.

Per Hallbergs och Magnus Persson tankar kring kostnader överensstämmer inte med vad utredarna i SOU kommit fram till. I SOU:n tror man att avskaffandet av revisionen kommer att medföra kostnadsbesparingar för företagen. Detta då företagen själv kommer att kunna välja om de vill ha revision eller inte och då tjänsterna inom redovisning och revision kommer att bli mer varierande och att priserna kommer att bli lägre än vad de är idag på grund av att konkurrensen kommer att öka.¹⁸¹

7.12 Blir det som i Danmark?

Under våra intervjuer tar vi, som författare, inte upp frågan om Danmark och dess eventuella jämförbarhet med Sverige när det gäller revisionspliktens avskaffande. Trots detta tar tre av våra fem respondenter upp detta ämne självmant. Torsten Kullberg är negativt inställd till revisionspliktens avskaffande trots att han har full insikt i vad avskaffandet resulterade i, i Danmark. Torsten Kullberg är osäker på att så många företag i Sverige kommer att välja frivillig revision som det i nuläget ser ut i Danmark. Detta då avskaffandet genomfördes nyligen i Danmark och man på så kort tid inte kan dra en slutsats kring vad revisionspliktens avskaffande fört med sig för resultat.

Per Hallberg, Bengt Olsson och Magnus Persson däremot är inte lika negativa till revisionspliktens avskaffande, de är snarare åt det positiva hållet. De båda revisorerna menar att revisionspliktens avskaffande inte påverkade revisorerna i Danmark negativt, då så pass många företag valt frivillig revision. De drar samtidigt en parallell mellan Sverige och

---

¹⁸¹ SOU 2008:32

Intervju

Danmark och är av åsikten att då dessa länder är väldigt lika i många avseende så borde länderna påverkas någorlunda lika av revisionspliktens avskaffande. Deras jämförelse med Danmark är en bidragande faktor till att de känner lugn, snarare än oro, inför det framtida avskaffandet av revisionsplikten.

7.13 Respondenten från FAR SRS

Lennart Iredahl som tidigare arbetat som revisor men numer jobbar för FAR SRS, anser att en internationell anpassning är nödvändig. I Sverige har vi haft närmast en unikt långtgående revisionsplikt de senaste åren och vi måste förr eller senare anpassa våra regler om revision till omvärldens. Lennart Iredahl är lite kluven i sin åsikt gällande revisionspliktens avskaffande. Han ser fördelarna med och behovet av en internationell anpassning men menar att utredningens förslag ligger snart i tiden och några års avvaktning vore att föredra. Samtidigt är Lennart Iredahls personliga uppfattning att ”om man driver verksamhet i aktiebolag utan annat ansvar än sitt eget riskkapital borde det ställas krav på genomsyn av bolaget av en oberoende revisor”. Lennart Iredahl är lite kluven i sin åsikt gällande revisionspliktens avskaffande och är därmed inte så negativ till avskaffandet som FAR SRS är enligt professionsteorin.¹⁸² Dock poängterade Lennart Iredahl att han vid intervjun delgav sina personliga åsikter och därmed förespråkar han inte FAR SRS:s åsikter som organisation.

Lennart Iredahl tror att många tiotusental av Sveriges aktiebolag kommer att välja bort revisionen i framtiden och att det därmed blir ett stort bortfall av revisionsuppdrag. Han frågar sig även vad företagen själv och deras omvärld kommer att ställa för krav gällande kvaliteten på redovisningen.

Lennart Iredahl poängterar vidare att det finns ett antal alternativa tjänster som en revisor kan utföra för att stärka trovärdigheten av en oreviderad årsredovisning, men dessa är inte så

---

¹⁸² Brante 1988 s. 121

Intervju

---

allmänt kända som revision är. Lennart Iredahl menar här bokslutsberättelser, precis som Per Hallberg var inne på, som behandlas i den nya standarden Reko.¹⁸³ Lennart Iredahl säger även att det finns andra alternativ, men framtiden får utvisa hur det blir. Dessa andra alternativ är översiktlig granskning (SÖG 2400) eller revision med särskilt syfte (RS 800).

7.14 Sammanfattning

Genom vår empiriska undersökning har vi sett att revisorerna inte är uttalat negativa till revisionspliktens avskaffande. Endast en av våra respondenter, Torsten Kullberg, är negativ till avskaffandet och orolig för sitt framtida yrke som revisor. Övriga respondenter är om inte positiva, så åtminstone inte särskilt oroliga att de skall bli av med jobb i framtiden. Enligt professionsteorin, följer man ofta sitt egenintresse enligt Talcott Parsons.¹⁸⁴ Detta innebär att revisorerna borde vara negativa till revisionspliktens avskaffande, liksom FAR SRS är, då avskaffandet förändras deras arbetssituation och möjligen även deras arbetsbörda. Revisorererna som vi intervjuat däremot är inte oroliga, de är säkra på att de kommer ha mycket arbete även framöver, om inte inom revision, så inom redovisning eller konsultationer.

Enligt Carter innebär professionsteorin att revisorer borde vara negativa till revisionspliktens avskaffande då de genom avskaffandet kommer förlora sin monopolställning gällande revision på marknaden, samt sin status och sin prestigeställning. Inte heller detta är någon oro som framkommit från intervjuerna med våra fem revisorer. Sammanfattningsvis är majoriteten av våra respondenter inte oroliga inför revisionspliktens avskaffande, de ser möjligheter snarare än hot.

---

¹⁸³ Reko är en ny standard för redovisningskonsulter. Syftet med standarden är att vara en samlad normgivning för vad som är god redovisningskonsultsed.

¹⁸⁴ Brännström & Clemendtsen

8 Reflektion och slutsats

I detta avsnitt besvaras uppsatsens forskningsfråga samtidigt som en redovisning av studiens teoretiska bidrag görs. Därefter skildras våra egna reflektioner och avslutningsvis ger vi förslag på fortsatta studier i ämnet.

8.1 Diskussion kring forskningsfrågan

- Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag och vad baserar de sin åsikt på? Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt?

Forskningsfrågan kommer att besvaras utifrån den information vi samlat in genom våra kvalitativa intervjuer med fem godkända revisorer på små revisionsbyråer i närområdet, samt med vår respondent från FAR SRS.

På frågan om de, respondenterna, anser sig vara positiva eller negativa till ett avskaffande av revisionsplikten i små- och medelstora företag så är Bengt Olsson, Yvonne Kvarnerup-Mårtensson, Magnus Persson och Per Hallberg inte nämnvärt oroliga inför avskaffandet men trots det inte till fullo positiva till avskaffandet. Detta till skillnad från Torsten Kullberg som är negativ till avskaffandet samt orolig för sin framtida arbetssituation. Professionsteorin antyder att revisorerna är negativa till revisionspliktens avskaffande. Orsaken till att revisorerna borde vara negativa är att avskaffandet leder till att revisorerna förlorar sin monopolställning på marknaden.¹⁸⁵ Om avskaffandet kommer att genomföras kommer revisorerna att kämpa om samma jobb som de kvalificerade revisorerna kommer att göra. Det

---

¹⁸⁵ SOU 2008:32 s. 264

kommer att innebära att fler yrken kommer ha möjlighet att genomföra det arbetet som tidigare exklusivt har varit för revisorerna.

För att underlätta besvarandet av forskningsfrågan har vi valt att dela upp forskningsfrågan i tre delar. Vi kommer först att besvara den första delen om hur revisorerna tror att de kommer att påverkas av avskaffandet. Sedan kommer vi att besvara den andra delen av frågan det vill säga vad revisorerna baserar dessa åsikter på. Slutligen besvarar vi den tredje delen av forskningsfrågan som berör en jämförelse mellan revisorernas, professionens, statens samt Danmarks åsikter gällande revisionspliktens avskaffande.

8.1.1 Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas?

Samtliga respondenter tror att de kommer att påverkas av avskaffandet på ett eller annat sätt men på vilket sätt denna påverkan kommer att ske finns det olika åsikter om. Orsaken till att de inte tror att de kommer att påverkas på samma sätt är att alla har olika förutsättningar genom olika kundstockar, erfarenhet, utbudsbredd och arbetssituation.

Genom vår empiriska undersökning har vi fokuserat på respondenternas tankar och åsikter kring skatteverket, hur eventuella omstruktureringar kommer att ske och om avskaffandet kommer att leda till mer konsultation och redovisningstjänster, om konkurrensen kommer att förändras, huruvida kombiuppdrag är av stor vikt eller inte, om våra respondenter har diskuterat avskaffandet med sina klienter samt om den eventuellt förändrade jävsituationen.

8.1.1.1 Skatteverket

Såväl Bengt Olsson som Yvonne Kvarnerup-Mårtensson är av åsikten att deras kunder föredrar revisorn framför Skatteverket, och att de därmed troligtvis skulle välja revisorn om

de fick välja mellan att revisorn eller Skatteverket skall granska deras räkenskaper. Denna åsikt grundar de på att revisorn oftast har en närmare kontakt med kunden samt är till för att hjälpa och ge råd till kunden, vilket Skatteverket inte är. Vidare tror Bengt Olsson att bankerna kommer ”vara på revisorernas sida” och begära att en revisor har granskat räkenskaperna för att de ska ge ut några krediter.

8.1.1.2 Omstrukturering

Samtliga respondenter är eniga om att revisionspliktens avskaffande kommer att innebära omstruktureringar, om inte för deras egen byrå, så för andra revisionsbyråer. Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson som arbetar på CK Revisioner AB i Skurup anser att avskaffandet av revisionsplikten inte kommer att innebära några omstruktureringar för CK Revisioner AB, men likväl för somliga andra revisionsbyråer. Anledningen till att CK Revisioner AB inte behöver någon omstrukturering efter avskaffandet är att byrån redan i dagsläget har övervägande kombiuppdrag, vilket medför att de kommer att ha många uppdrag kvar på byrån även om en del kunder väljer att inte ha revisor. Bengt Olsson tror att de flesta av CK Revisioner ABs kunder kommer stanna kvar då deras kundkontakt är väldigt god och då de flesta av deras kunder varit det i många, många år. Per Hallberg och Magnus Persson instämmer med Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson och säger att de inte behöver några omstruktureringar på deras respektive byråer på kort sikt och tillägger att de möjligen behöver omstrukturera på lång sikt för att ändra tjänstesortiment efter klienternas behov.

8.1.1.3 Mer konsultationer och redovisningstjänster

Samtliga respondenter är överens om att revisorernas arbetsuppgifter kommer bli annorlunda efter avskaffandet av revisionsplikten i Sverige. I dagsläget består revisorns arbetsuppgifter

till största delen av granskning, det vill säga revisioner samt kundkontakt och rådgivning. När revisionsplikten för de små- och medelstora företagen avskaffas kommer det att bli mer konsultationer och redovisningstjänster istället för revisioner. Tjänstesortimentet kommer att förändras på lång sikt och revisionsbyråerna kommer att bli tvungna att känna av marknaden och klienternas behov, och utifrån det ändra sina tjänster för att hålla sig konkurrenskraftiga på marknaden.

8.1.1.4 Konkurrens

Om avskaffandet kommer att leda till en ökad konkurrens råder det skilda meningar om. Det är två respondenter, Bengt Olsson och Yvonne Kvarnerup-Mårtensson, som inte anser att konkurrensen kommer att öka. Detta till skillnad från Torsten Kullberg och Per Hallberg som är av motsatt åsikt. Magnus Persson tog inte upp ämnet under intervjun med honom. Enligt professionsteorin borde konkurrensen om revisionsuppdragen öka. Detta då revisorerna förlorar sin monopolistiska ställning på marknaden. Efter avskaffandet kommer det inte att finnas några garantier för att revisionsbolagen kommer att få uppdrag. Revisorerna kommer tillsammans med bland annat redovisningskonsulter att kämpa om samma kunder. Den ökade mångfalden kommer antagligen att leda till att vissa företag kommer att välja redovisare istället för revisorer vid granskning samt att vissa företag helt kommer att välja bort. Rent tekniskt borde konkurrensen öka.

8.1.1.5 Kombiuppdrag

Samtliga revisorer som vi har intervjuat har poängterat kombiuppdragens betydelse för revisorns fortlevnad. Förändringen efter revisionspliktens avskaffande kommer att bli mindre radikal för revisionsbyråer som redan i dagsläget har många kombiuppdrag jämfört med revisionsbyråer som endast har ett fåtal kombiuppdrag och övervägande revisionsuppdrag.

Detta då revisorns arbetsuppgifter troligtvis kommer att förändras efter revisionspliktens avskaffande och leda till mer redovisnings- och konsultationsuppdrag. Då är det bra om man redan i dagsläget har många redovisningsuppdrag, eftersom det leder till en mindre omställning för byrån samt till ett mindre bortfall av kunder.

8.1.1.6 Diskussion med klienter

Det är endast Bengt Olsson som har diskuterat avskaffandet med sina klienter i någon större utsträckning, och då med ungefär hälften av sina klienter. De andra respondenterna har valt att inte göra det förutom i de fall där deras klienter har tagit upp det. En av orsakerna till detta är att det inte är beslutat än om avskaffandet kommer att ske, även om det är troligt, det är inte heller beslutat när det verkligen kommer att ske eller på vilket sätt. Jämfört med Danmark då man i sista ledet ändrade belopp och antalet anställda gränsen för att få klassificeras som ett små- medelstort företag. Det finns ett stort antal detaljer som kan förändras under resans gång.

8.1.1.7 Jäv

Två av våra respondenter, Per Hallberg och Magnus Persson, är av åsikten att jävsituationen kommer att minska som följd av revisionspliktens avskaffande. De båda revisorerna menar att ”rädslan” för att inte vara oberoende och opartisk kommer att bli mindre än den är idag. Magnus Persson berättar att det i dagsläget inte är tillåtet att revisorn gör både bokslut, årsredovisning och revision, vilket visserligen faller sig självklart för att man i så fall skulle granska sitt eget arbete. Magnus Persson menar vidare att det i många fall är bättre att revisorn gör viss del av bokslutsarbetet, istället för en medarbetare med mindre kunskap eller kundkontakt, särskilt när det gäller rådgivning gällande hur stor utdelning kunden bör ta, samt hur stort koncernbidrag som är lämpligt.

Vanligtvis behöver den bokslutsansvariga mycket hjälp av revisorn för att göra dessa bedömningar och Magnus Persson menar därmed att det vore bättre om revisorn alltid gjort den sista delen av bokslutsarbetet, och den bokslutsansvariga de lättare avstämningarna. Per Hallberg poängterade vidare att det känns tidskrävande när han som revisor, granskar en årsredovisning som hans medarbetare har gjort, och finner några små stafvel och sedan måste gå tillbaka till sin kollega och be henne korrigera dessa istället för att själv göra detta. I dagsläget får han inte göra detta på grund av jävsreglerna.

8.1.1.8 Förändrad kostnad för redovisning och konsultation?

Det är endast Per Hallberg och Magnus Persson som har tagit upp hur de ser på hur de tror att kostnaden på revisionen efter att revisionsplikten för små- och medelstora företag har avskaffats kommer att förändras. Båda är av åsikten att de tror att avskaffandet kommer att innebära en ökad kostnad för redovisning och revision. Detta på så sätt att när antalet klienter minskar kommer de ha större möjlighet att lägga ner mer tid på varje enskild klient och då varje timme kostar kommer det därmed att bli dyrare. Dock poängterar Magnus Persson att det inte är för att tjäna mer pengar som de kommer att bli dyrare utan för att det finns möjligheter att lägga ner mer tid och därmed göra ett bättre jobb på varje enskild revision av de bolagen som väljer att behålla revisionsplikten.

8.1.2 Vad baserar revisorerna sina åsikter på?

Ur våra intervjuer har det, som tidigare nämnts, framkommit att endast Torsten Kullberg är uttalat negativ till revisionspliktens avskaffande. Anledningen till att Torsten Kullberg är negativ till avskaffandet är dels beroende på att avskaffandet för Tönnerviks Horwath Revision i Malmö innebär stora omstruktureringar från övervägande revisionsuppdrag till

Reflektion och slutsats

övervägande redovisningsuppdrag, men dels att han är orolig att arbetsuppgifterna över lag kommer bli färre. Detta då revisorerna efter avskaffandet kommer konkurrera om uppdragen, inte bara med revisorer som tidigare, utan nu även med redovisningskonsulter och redovisningsekonomer. Torsten Kullberg är vidare restriktiv gällande en jämförelse med Danmark då det är för tidigt att säga vad avskaffandet resulterade i, i Danmark. Torsten Kullberg menar att det tar tid innan man kan se resultatet av förändringen.

Yvonne Kvarnerup-Mårtensson, Bengt Olsson, Per Hallberg och Magnus Persson är inte lika oroliga inför revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag då de redan i dagsläget har många kombiuppdrag och därmed avskaffandet inte medför stora förändringar av deras respektive byrås strukturering.

En bidragande orsak till att Bengt Olsson, Per Hallberg samt Magnus Persson inte är oroliga inför revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag är att de är införstådda i hur det har gått i Danmark efter avskaffandet. De menar att då en stor del av företagen i Danmark valt frivillig revision, kommer troligtvis detsamma ske i Sverige då länderna är väldigt lika varandra i många avseenden.

Vad våra respondenter dock inte tagit hänsyn till är att det finns skillnader mellan Danmark och Sverige gällande reglerna efter avskaffandet av revisionsplikten. I Danmark har de valt en så kallad opt - out lösning, vilken innebär att företagen i Danmark, själv aktivt måste välja att inte ha någon revision för att bli befriade från revisionsplikten. Man kan endast välja bort revisionen vid ordinarie bolagsstämma vilket innebär att det var först år 2006 som detta kunde göras av de danska företagen. I Sverige däremot ligger förslaget att avskaffandet skall ske med hjälp av en opt – in lösning, vilken innebär att det antas att företag som inte är tvingade att genomföra lagstadgad revision inte kommer att göra det om företagen inte självmant går ut och meddelar att de kommer att genomföra revision.¹⁸⁶

---

¹⁸⁶ SOU 2008:32 s. 310

Vi vill med ovanstående diskussion poängtera att denna skillnad mellan de båda länderna förändrar situationen och försvårar en jämförelse mellan de båda länderna. Anledningen till att så stor del av de danska bolagen ” valt frivillig revision” kan bero på att de glömt ta upp det på sin ordinarie bolagsstämma, och därmed ”tvingats” ha fortsatt revision. Det är ju även så att vid nybildandet av företag i Danmark måste det stå i urkundshandlingarna att företagen inte kommer att ha revision. Om det inte står att de inte kommer att genomföra revision kommer företagen vara tvingade att vänta två år innan de får nästa chans att välja bort revisionen.

Då vi inte är helt övertygade om att våra respondenter har insikt i att vid det danska avskaffandet av revisionsplikten genomfördes med hjälp av opt – out lösningen och det svenska förslaget är en opt – in lösning kan det vara en förhastad slutsats att dra när man säger att ”det gick ju bra i Danmark, då borde det gå bra här med”. Vi menar härmed att om revisorerna som vi har intervjuat hade varit medvetna om denna skillnad hade deras åsikter troligtvis varit annorlunda.

8.1.3 Jämförelse mellan revisorernas, professionens, statens och Danmarks åsikter gällande revisionspliktens avskaffande

Genom vår empiriska undersökning har det framkommit att de revisorer vi intervjuat inte är negativa till revisionspliktens avskaffande, vilket professionsteorin förutsäger att dem skall vara. Majoriteten av revisorerna vi intervjuade är, liksom ovanstående diskussion framhåller, inte negativa till avskaffandet, vilket beror på att de har fler arbetsuppgifter än endast revision. Respondenterna menar att de inte kommer få mindre arbete, endast en omfördelning av arbetsuppgifterna, med mer konsultation och redovisning samt mindre revision än tidigare. Respondenterna tog under intervjuerna även upp Danmark och avskaffandet där, och menade att avskaffandet inte medförde nämnvärt mindre revisionsuppdrag där, och att de därmed tror att avskaffandet kommer resultera i liknande situation i Sverige.

Reflektion och slutsats

Professionen, det vill säga FAR SRS, är negativa till revisionspliktens avskaffande precis som professionsteorin säger att de skall vara. FAR SRS anser att avskaffandet av revisionsplikten borde ske i flera steg med tanke på att den genomgripande förändringen kan leda till stor oreda, särskilt i små revisionsbyråer då de främst har små- och medelstora företag som sina klienter.¹⁸⁷ Anledningen till att professionen är negativ till avskaffandet är att det innebär ett hot mot revisionsfunktionen och hela revisorkåren.¹⁸⁸ Vidare menar Talcott Parsons att FAR SRS:s negativa inställning till avskaffandet är en reaktion av ”self-collectivity”, vilket innebär att man följer sina medlemmars intresse som en helhet.¹⁸⁹

Statens åsikter framkommer i SOU:n 2008:32, vilken behandlar revisionspliktens avskaffande i de små- och medelstora företagen. I denna SOU tar staten upp positiva och negativa effekter som kommer att påverka företagen efter avskaffandet genomförs. Främst tar man upp de kostnadsbesparingar som företagen beräknas få. Vidare nämner man som positiv effekt att företagen själv kommer att kunna välja om de vill ha revision eller vilka delar av revisorns kunskap som de känner att de har nytta av. Enligt SOU:n kommer detta leda till fler olika tjänster som är specificerade efter kundernas önskemål samt att priserna därmed kommer bli lägre då konkurrensen ökar. Avskaffandets negativa effekter är enligt SOU:n svårare att kvantifiera då de till stor del påverkas av revisorernas åsikter. De negativa effekterna rör främst revisorernas förlorade monopolställning då de utsätts för konkurrens samt att Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten är oroliga för ökad ekonomisk brottslighet och ökat skattefusk.¹⁹⁰ Staten håller med revisorerna om att en nackdel med avskaffandet är att revisorerna förlorar sin monopolställning på marknaden.

Som ovanstående antyder ser staten fler fördelar än nackdelar med revisionspliktens avskaffande då de väljer att lägga fram förslaget om att avskaffandet skall genomföras.

---

¹⁸⁷ Lans 2008

¹⁸⁸ SOU 2008:32 s. 263

¹⁸⁹ Brante 1988 s. 121

¹⁹⁰ SOU 2008:32 s. 13, 14 och 264

Reflektion och slutsats

I Danmark valde man att ta bort revisionsplikten för små- och medelstora företag, för att minska deras ekonomiska börda. En annan anledning till avskaffandet är att de minskade revisionskostnaderna kommer att resultera i starkare ställning i en allt mer konkurrensutsatt situation i Europa. Den största nackdelen i Danmark är att de valde opt-out lösningen, som innebär att alla företag genomför revision fram tills att de aktivt, själv meddelar att de väljer att avstå från revision. Detta har medfört att många företag fortsatt med revision då de missat att begära utträde enligt de regler som finns.

Sammanfattningsvis är majoriteten av revisorerna vi intervjuat inte negativa till revisionspliktens avskaffande, medan professionen är det. Det förhåller sig relativt uppenbart att staten och Danmark ser avskaffandet som något positivt. Detta då staten lagt fram ett förslag på avskaffande och då Danmark redan har avskaffat revisionsplikten för små- och medelstora företag.

8.1.4 Svar på forskningsfrågan

Som ovanstående diskussion antyder är svaret på första delen av vår forskningsfråga (Hur tror revisorerna att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikt i små- och medelstora företag?) att samtliga respondenter är överens om att de kommer påverkas av revisionspliktens avskaffande. På vilket sätt de kommer att påverkas råder det dock delade meningar om. Möjliga kategorier av påverkan är Skatteverket, jävsituationen, konkurrens, mängden kombiuppdrag, kostnader, mängden konsultation och redovisningsuppdrag samt omstruktureringar. För mer detaljerad utredning, se avsnitt 8.1.1.

Svaret på den andra delen av forskningsfrågan som lyder ”vad baserar revisorerna sina åsikter på?” är i huvudsak utvecklingen i Danmark. Revisorerna har jämfört Sveriges situation med Danmarks och då länderna är relativt lika i många avseende menar de att avskaffandet borde påverka revisorerna i Sverige i samma utsträckning som i Danmark.

Avslutningsvis är svaret på den tredje delen av forskningsfrågan ” Skiljer sig revisorernas åsikter från professionens, statens och Danmarks åsikter och hur skiljer sig i så fall dessa åsikter åt” att såväl revisorerna, staten och Danmark är positivt inställda till avskaffandet. Detta till skillnad från professionen, FAR SRS, som är negativa till avskaffandet.

8.2 Studiens teoretiska bidrag

Tanken med vår studie, vilket också utmynnade i vår frågeställning, var att ta reda på hur revisorerna tror att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag, samt vad revisorerna baserar sina åsikter på. Professionsteorin, som vi har arbetat med, förutsäger att revisorerna är negativa till avskaffandet. Orsaken till detta är att de genom revisionspliktens avskaffande förlorar sin monopolställning på marknaden och därmed får konkurrera även med redovisningskonsulter och redovisningsekonomer om uppdragen. Genom vår studie har det dock framkommit att revisorerna inte är negativa till revisionspliktens avskaffande. Som tidigare nämnt så är det endast en av respondenterna som har en negativ inställning till avskaffandet.

Slutsatsen är då att vårt teoretiska bidrag med denna studie är att teorierna inte alltid stämmer överens med verkligheten. Revisorerna ser i detta fall utanför professionen för att se nyttan med ett avskaffande av revisionsplikten för de små- och medelstora företagen. En bidragande orsak till varför revisorerna inte är negativa till avskaffandet är att revisorerna har fler arbetsuppgifter än endast revision, vilket leder till att de även efter avskaffandet kommer att ha uppdrag att göra. Det är endast uppdragens karaktär som förändras.

Noteras bör att revisorerna som vi har intervjuat troligtvis inte är insatta i att Danmark har valt en så kallad opt-out lösning som diskuterats ovan medan Sverige valt den föreslagna opt-in lösningen. Om våra respondenter, främst de som inte är negativa till revisionspliktens avskaffande, varit medvetna om denna skillnad länderna emellan, hade troligtvis deras

åsikter varit annorlunda. Då hade de inte grundat sitt lugn inför revisionspliktens avskaffande på att det gick bra i Danmark, och därmed borde gå bra i Sverige också.

8.3 Reflektioner

I detta avsnitt reflekterar vi över de val vi har gjort genomgående i uppsatsen. Vår empiriska undersökning utmynnade i sex intervjuer, varav fem med godkända revisorer från små revisionsbyråer i Närområdet samt en sjätte med en respondent från FAR SRS. Möjligen hade en undersökning med ett större antal kvalitativa intervjuer med revisorer medfört ett mer rättvisande resultat.

Vidare är det möjligt att studien hade gett oss ett mer rättvisande resultat om vi intervjuat även revisorer från större revisionsbyråer. Då vårt val var att fokusera på de små redovisningsbyråerna eftersom det sällan görs studier över deras åsikt ansåg vi det vara irrelevant att ta med de större revisionsbolagens tankar och åsikter om ämnet. Vanligare är att man fokuserar på de stora revisionsbyråerna när man gör en studie likt vår.

Intervjuer med övriga intressenter såsom banker, leverantörer och företagare anser vi inte relevant för vår studie, då vårt huvudsakliga fokus ligger på revisorernas syn på och tankar kring revisionspliktens avskaffande. Dessutom har det sedan tidigare redan gjorts ett stort antal uppsatser där de övriga intressenterna är i centrum.

Möjligen hade intervjuer med revisorer i Danmark förstärkt vår studies redovisade resultat, då vi genom dessa intervjuer kunde ha fått svar på hur revisorerna i Danmark ställer sig till avskaffandet samt hur i deras arbete har påverkats av detta. Dessa intervjuer hade kunnat bidra till vår jämförelse mellan Danmark och Sverige.

8.4 Förslag till fortsatta studier

I denna uppsats har vi gjort en studie över hur revisorerna tror att de kommer att påverkas av avskaffandet av revisionsplikten i små- och medelstora företag samt vad de baserar sina åsikter på.

Under vår studies gång har diverse frågeställningar uppkommit som fallit utanför vår undersökningsram, men som likväl vore relevanta att studera. Nedan presenteras vilka frågeställningar som hade kunnat vara relevanta att studera.

En tänkbart annorlunda vinkling på vår studie hade kunnat vara att undersöka bankernas syn på avskaffandet och istället fokusera på deras arbetes påverkan av revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag i Sverige. Detta hade varit intressant att studera då troligtvis mycket kommer att ”ligga i bankernas händer” efter revisionspliktens avskaffande. Med detta menar vi att det möjligtvis blir så att bankerna kräver att företag som ansöker om kredit har haft en revisor som granskat dess bokslut.

Vidare hade en liknande undersökning kunnat göras med andra intressenter såsom till exempel företagarna själv, eller Skatteverket. Ytterligare en potentiellt annorlunda vinkling hade varit att göra en jämförelse mellan två andra länder, eller möjligen mellan Sverige och ett land som avskaffade revisionsplikten för länge sedan och därmed klart och tydligt visar hur revisionspliktens avskaffande påverkade revisorerna i det landet.

8.5 Sammanfattning

Enligt den teori, professionsteorin, som vi har arbetat utifrån så borde våra respondenter vara negativa till avskaffandet av revisionsplikten. Men så är inte fallet. Alla respondenterna är dock överens om att de kommer att påverkas av revisionspliktens avskaffande för små- och

Reflektion och slutsats

---

medelstora företag. Men på vilket sett som påverkan kommer att ske är de respondenterna inte helt överens om.

Utav respondenterna är det endast en, Torsten Kullberg, som är negativ till avskaffandet. Alla andra respondenter ser delvis eller helt positivt på avskaffandet. En bidragande orsak till varför respondenterna inte är negativa till avskaffandet är att de tror att deras kunder i stor utsträckning även i framtiden kommer att välja att revision. Detta då de drar en jämförelse med Danmark, där flertalet företag valt fortsatt revision. Vad våra respondenter dock inte tagit upp är den skillnad som råder mellan de båda länderna, nämligen att Danmark har en så kallad opt-out lösning medan Sverige har en så kallad opt-in lösning. Denna skillnad gör att en jämförelse mellan de båda länderna blir mindre relevant. Observeras bör också att det tar lång tid efter avskaffandet genomförts innan en förändring är påtaglig. Vi menar härmed att det kan dröja några år innan man kan se vad avskaffandet har resulterat i och därmed görs en jämförelse med Danmark, som relativt nyligen avskaffat revisionsplikten, är mindre relevant.

Revisorerna är inte ensamma om sin övervägande positiva inställning till revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag. Staten och Danmark är också positiva. Dock instämmer inte professionen, då de är huvudsakligen negativt inställda till revisionspliktens avskaffande.

Källförteckning

Lagar och förordningar

Aktiebolagslagen (ABL)

Bokföringslagen (BFL)

Revisorslag

Årsredovisninglagen (ÅRL)

FAR samlingsvolymen del 1

SOU 2008:32, Förslag om avskaffandet av revisionsplikten för små företag 3 april 2008

Direktiv 2006:96, Revisorer och revision; genomförande av EG-direktiven m.m.

Förordning (1995:666) med instruktion för Revisorsnämnden

Artiklar

Balans nr 12 2007 Livet efter revisionsplikten - dröm eller skräckscenario?

Brännström Dan, Clemendtsen Peter, *Slopad revisionsplikt måste ske i flera steg*, hämtad från DI 080404

Källförteckning

Berggren Karin, Burén Carl-Gustaf, Dahlberg Fredrik, 080403 *Skräm inte småföretag från att slopa revision* <http://www.di.se> [hämtad 20080520]

Askåker Jenny 080107:1 *Osäker framtid för revisorn* <http://www.di.se> [hämtad 20080520]

Askåker Jenny 080107:2 *Småföretagarna tycker om revisorn* <http://www.di.se> [hämtad 20080520]

Brante Thomas, *Sociological Approaches to the Professions*, Acta Sociologica, 1988

Carter Chris, *Professions, Organize*, Blackwell Encyclopedia of Sociology, 2007

Flint David, *Audit: the Social Concept*, 1988

Johnson Terry, *Professions*, Blackwell Encyclopedia of Sociology, 2002

Lans, Karl 080403 *Revisorerna hotas av utslagning* <http://www.di.se> [hämtad 20080520]

LeCompte, Margaret & Goetz, Judith (1982), *Problems of Reliability and Validity in Ethnographic Research*, Review of Educational Research, Vol. 52, No. 1

MacDonald Keith, *Professions*, Blackwell Encyclopedia of Sociology, 2007

Thorell Per, Norberg Claes, *Revisionsplikten i små aktiebolag*, 2005

Parsons Talcott, *The Professions and Social Structure*, Social Forces, 1939

Källförteckning

Litteratur

Alvesson, Mats, Sköldberg, Kaj, *Tolkning och reflektion*, 1994, Studentlitteratur, Lund.

Artsberg, Kristina, *Redovisningsteori – policy och praxis*, 2005, Liber Ekonomi, Malmö

Bryman, Alan, Bell, Emma, *Företagsekonomiska forskningsmetoder*, 2005, Liber, Malmö.

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Wängnerud, Lena, *Metodpraktikan –
Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 2007, Elanders Gotab, Vällingby

Holme, Idar, Magne, Solvang, Bernt, Krohn, *Forskningsmetodik – Om kvalitativa och
kvantitativa metoder*, 1997, Studentlitteratur, Lund.

Karlsson, Ingvar, *Introduktion till intern redovisning*, 1998, Studentlitteratur, Lund

Lundahl, Ulf, Skärvad Per-Hugo, *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*,
1999, Studentlitteratur, Lund

Svenning, Conny, *Metodboken*, 2003, Prinffo/Team Offset & Media, Eslöv

Intervjuer

Olsson Bengt, revisor, CK Revisioner AB, personlig intervju 2008-04-16

Kvanerup – Mårtensson Yvonne, revisor, CK Revisioner AB, personlig intervju 2008-04-16

Iredahl Lennart, FAR SRS, per telefon 2008-04-17

Källförteckning

Kullberg Torsten, revisor, Tönnerviks Horwath Revision, personlig intervju
2008-04-23

Hallberg Per, revisor, Sydkust Revision AB, personlig intervju 2008-04-28

Persson Magnus, revisor, Sydrev Revision & Redovisning AB, personlig intervju 2008-04-28

Föreläsare

Skough, Bengt, SME-ansvarig på FAR SRS, *Revisionsplikten tas bort för de minsta aktiebolagen*, hösten 2007, Stockholm

Internet källor

European Commissions hemsida, *Euroepisk stadga för småföretagaren*,
http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/docs/charter_sv.pdf [2008-04-04]

FAR SRS, *Om FAR SRS:s historik*,
http://www.farsrs.se/portal/page?_pageid=33,38321&_dad=portal&_schema=PORTAL [2008-04-07]

Historiska Värdepapper, *Aktiebolagens och aktiebrevens historia*
<http://www.historiskavardepapper.press.se/foren/Historik/aktiebolaget.htm> [2008-04-08]

Kommerskollegiet *Kommerskollegiums historia*,
http://www.kommers.se/templates/Standard___495.aspx [2008-04-05]

Revisionspliktens avskaffande för små- och medelstora företag
- vilka är revisorernas tankar om dess påverkan

Källförteckning

Revisorsnämnden <http://www.revisorsnamnden.se> [2008-05-26]

Sveriges regerings hemsida; *Förslag om avskaffandet av revisionsplikten för små företag*,
Pressmeddelande 3 april 2008, Justitiedepartementet

<http://regeringen.se/sb/d/10450/a/102165> [2008-04-05]

Bilaga

Bilaga 1

Intervjufrågor

1. Berätta lite om din bakgrund. Hur länge har du jobbat som revisor? Hur många anställda är ni på firman, varav hur många är revisorer?
2. Hur förhåller du dig till revisionspliktens avskaffande?
3. Hur tror du att revisionspliktens avskaffande kommer att påverka ditt jobb som revisor?
4. Tror du att avskaffandet kommer att resultera i några omstruktureringar? Om ja, på vilket sätt?
5. Hur ser du på konkurrensen från de andra revisionsbolagen. Kommer den att öka när revisionsplikten avskaffas?
6. Har du diskuterat revisionspliktens avskaffande med dina klienter? Har ni pratat framtid?
7. Har du något att tillägga?